

સોમવાર, ૨૮ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૬, (૧૧ પાનાં), કિંમત રૂ ૧૦.૦૦

ધર્મતેજ પૂર્તિ

પ ૬ ૭

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

દેશની પ્રથમ એલએનજી ટ્રેન ગુજરાતથી શરૂ

અમિત શાહ દ્વારા રૂ ૧,૫૪૨ કરોડથી વધુના રેલવે પ્રોજેક્ટ્સનું લોકાર્પણ-ખાતમુહૂર્ત કરાવું

‘ડીઝલ વપરાશ ૨૦૩૦ સુધીમાં ઝીરો કરીને આપણે ભારતનું હૂંકિયામણ બચાવીશું’

યુપીઆઈ પેમેન્ટ ચાર્જના કેસની આજે સુનાવણી

નવી દિલ્હી: યુપીઆઈના વ્યક્તિના મર્ચન્ટ સાથેના બે હજારથી વધારે રૂપિયાના ટ્રાન્ઝેક્શન પર મર્ચન્ટ ડિસ્કાઉન્ટ રેટ (એમડીઆર) લાદવાના કેન્દ્ર સરકારના નિર્ણયને પડકારતી અરજી સુપ્રીમ કોર્ટ સોમવારે સાંભળશે. સરકારે વિનામૂલ્ય યુપીઆઈ પેમેન્ટના છ વર્ષના સમયગાળા પછી ૧૫ ઓક્ટોબરથી યુપીઆઈ પ્લેટફોર્મ પર બે હજાર રૂપિયાથી વધારાના મર્ચન્ટને કરાયેલા ટ્રાન્ઝેક્શન પર ૦.૪ ટકા એમડીઆર લેવાના નિર્ણયની જાહેરાત કરી હતી. ૭૫,૦૦૦ કે તેનાથી વધારે રૂપિયાના ટ્રાન્ઝેક્શન પરના એમડીઆરની ટોચમર્યાદા ૩૦૦ (જુઓ પાનું ૨) ►►

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર પ્રધાન અમિત શાહે રવિવારે સાબરમતી ખાતે રૂ. ૧.૫૪૨ કરોડથી વધુના વિવિધ અત્યંત મહત્વપૂર્ણ રેલવે પ્રોજેક્ટ્સનું લોકાર્પણ, ખાતમુહૂર્ત અને પ્રસ્થાન કરાવ્યું હતું. આ પ્રસંગે દેશમાં રેલવે ક્ષેત્રે સ્થાપિત થઈ રહેલા આત્મનિર્ભરતાના નવા આયામો અને શક્તિશાળી લોકોમોટિવ વિશે વાત કરતાં તેમણે ઉમેર્યું હતું કે એક એવું એન્જિન જે ૧૨,૦૦૦ હોર્સપાવરની ટવીન સેક્શન ક્ષમતા સાથે, લગભગ ૬૦૦ ટ્રક જેટલો માલસામાન આ એકલું એન્જિન ખેંચી જશે. પહેલાં બે લોકોમોટિવ લગાવવા પડતા હતા, હવે

એક જ ડબલ્યુએલ-૧૨ આ કામ કરી શકે છે. તે દેશને રેલવેના ઇતિહાસમાં એક મહત્વપૂર્ણ સ્થાને પહોંચાડશે. દેશની પ્રથમ એલએનજી ટ્રેનને લીલીઝંડી આપવા નિમિત્તે રેલવેના ગ્રીન એનર્જી સંકલ્પ અને ડીઝલમુક્ત ભવિષ્યની રૂપરેખા સ્પષ્ટ કરતાં શાહે જણાવ્યું હતું કે ૨૦૧૫-૧૬માં રેલવે ૨૯૩ કરોડ લીટર ડીઝલનો ઉપયોગ કરતી હતી. આ ડીઝલ વપરાશ વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં ઘટીને ૧૦૮ કરોડ લીટર થઈ ગયો છે, અને ૨૦૩૦ સુધીમાં તેને ઝીરો કરીને આપણે ભારતનું હૂંકિયામણ બચાવીશું. વિદ્યુતીકરણ ૨૦૧૦-૧૧માં વર્ષે માત્ર ૭૫ કિલોમીટર થતું હતું, જ્યારે (જુઓ પાનું ૨) ►►

પ્રથમ એલએનજી ટ્રેન: રવિવારે સાબરમતી રેલવે સ્ટેશનથી ભારતની પહેલી એલએનજી ટ્રેન રવાના થઈ હતી. કેન્દ્રના ગૃહપ્રધાન અમિત શાહ અને ગુજરાતના મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્ર પટેલે આને લીલી ઝંડી બતાડી હતી. (પીટીઆઈ)

બેન્કોની આજથી ત્રણ દિવસ હડતાળ

નવી દિલ્હી: બેન્કનાં યુનિયનોએ પાંચ દિવસના કામના અઠવાડિયા અને બીજી પ્રલંબિત માગણીના સમર્થનમાં સોમવારથી ત્રણ દિવસની રાષ્ટ્રવ્યાપી હડતાળ પર જવાની હાકલ આપી હોવાથી ચેક ક્લિયરન્સ. નાણાંના ઉપાડ અને જમા કરવા જેવી બંન્કિંગ સેવા ખોરવાઈ જશે. ડિજિટલ બેન્કિંગ અને બીજી ઓનલાઈન સેવાઓ ઉપલબ્ધ હશે. જોકે સૌથી માઠી અસર રાષ્ટ્રકૃત બેન્કો, ખાનગી ક્ષેત્રની જૂની પેઢીની બેન્કો અને રિજનલ રૂરલ બેન્કો પર પડશે. ખાનગી ક્ષેત્રની નવી પેઢીની બેન્કો જેવી કે આઈસીઆઈસીઆઈ બેન્ક, એચડીએફસી બેન્ક અને એક્સિસ બેન્કની શાખાઓ ચાલુ

રહેશે. અગાઉ ૧૧ સપ્ટેમ્બરે એક દિવસની રાષ્ટ્રવ્યાપી હડતાળ પાડવામાં આવી હતી. જાહેર ક્ષેત્રની મોટા ભાગની બેન્કો અને બીજી સંસ્થાઓએ હડતાળ અને ગ્રાહકોને પડનારી હામચી અંગે માર્ગદર્શિકા જાહેર કરી છે. એ સબીઆઈએ તેની માર્ગદર્શિકામાં ગ્રાહકોને કહ્યું હતું કે બેન્ક આપરુષ્ક બેન્કિંગ સર્વિસીસ ચાલુ રાખવા તમામ પ્રયાસો કરશે. આમ છતાં અમુક સેવાઓ હડતાળના ગાળામાં પ્રભાવિત થશે અને આને લીધે ગ્રાહકોને અસુવિધા થશે. આથી ગ્રાહકોને સલાહ છે કે તેમના મહત્વના ટ્રાન્ઝેક્શન હડતાળના ગાળા પહેલાં

જ કરી નાખે. ગ્રાહકોને એટીએમ કે એડીઝબલ્યુએમનો ઉપયોગ કરવા તથા યોનો, ઈન્ટરનેટ કે મોબાઈલ બેન્કિંગ, યુપીઆઈ અને બીજી ડિજિટલ એનલનો ઉપયોગ કરે. હડતાળની હાકલ યુનાઈટેડ ફોરમ ઓફ બેન્ક યુનિયન્સે આપી છે. આ ફોરમ બેન્ક કર્મચારી અને અધિકારીના સાત યુનિયનનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. યુનિયનને જો તેમની માગણીઓ નહીં સ્વીકારવામાં આવે તો ૨૬ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૬થી બેમુદત હડતાળ પર જવાની ધમકી આપી છે. પાંચ દિવસના અઠવાડિયાની માગણી ઘણાં વર્ષોથી પ્રલંબિત છે. સરકારે આની કોઈ ખાતરી આપી નથી. (એજન્સી)■

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોળીબાર: ૨૭નાં મોત

કેપ ટાઉન: પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર, રવિવારે દક્ષિણ આફ્રિકાના ટાઉનશિપ્સમાં થોડા કલાકોના ગાળામાં બનેલી સામૂહિક ગોળીબારની બે અલગ-અલગ ઘટનાઓમાં ઓછામાં ઓછા ૨૭ લોકોનાં મોત થયાં હતાં. પ્રથમ ઘટનામાં એકે-૪૭ રાઈફલ્સ અને પિસ્તોલથી સજજ આઠ બંદૂકધારીએ એક બારમાં હાજર ગ્રાહકો પર ગોળીબાર કર્યો હતો. પ્રથમ હત્યાકાંડ શનિવારે મોડી રાત્રે જોહાનિસબર્ગ નજીક થયો હતો. બીજી (જુઓ પાનું ૨) ►►

એસી, ટીવી, વોશિંગ મશીનના ભાવ વધશે

નવી દિલ્હી: તહેવારની મોસમ આવવાની છે ત્યારે એપ્લાયન્સિસ અને કન્ઝ્યુમર ઇલેક્ટ્રોનિક્સના આગેવાન ઉત્પાદકો પહેલી ઓક્ટોબરથી એર કન્ડિશનર્સ, એલઈડી ટીવી, વોશિંગ મશીન અને બીજા ઉત્પાદકોના ભાવ પહેલી ઓક્ટોબરથી પાંચથી આઠ ટકા વધારશે. તાંબું, અને સ્ટીલ જેવી ધાતુના તેમ જ પશ્ચિમ એશિયાની કટોકટીને લીધે કૂડ ઓઈલ ડેરિવેટિવના જેવા કાચા માલના વધેલા ભાવ તથા કરન્સીની અકાંતફૂંડીને કારણે ઉત્પાદક કંપનીઓએ ઉક્ત નિર્ણય લીધો છે. (જુઓ પાનું ૨) ►►

આ ઉઘોગમાં ૨૦૨૬માં આ ત્રીજો ભાવવધારો થશે. ઉત્પાદકો કહે છે કે તાંબું, એલ્યુમિનિયમ, સ્ટીલ અને કૂડ ઓઈલ ડેરિવેટિવ જેવા કાચા માલમાં સતત કુંગાવો અને નૂરના વધતા દરને લીધે ભાવમાં નવો સુધારો કરવો જરૂરી બન્યો છે. એર કન્ડિશનરના ભાવ પાંચથી આઠ ટકા વધશે. અમુક કંપનીઓ વોશિંગ મશીન, રેફ્રિજરેટર અને એલઈડી ટીવીના ભાવ ત્રણથી ચાર ટકા વધારી રહ્યા છે, જ્યારે બીજા (જુઓ પાનું ૨) ►►

સ્કવોશમાં ભારતને બે સિલ્વર મેડલ

નાગોયા: ભારતીય સ્કવોશ ખેલાડીઓ અનાહત સિંહ અને અભય સિંહને રવિવારે અહીં એશિયન ગેમ્સની ફાઇનલમાં પોતપોતાના મલેશિયન પ્રતિસ્પર્ધીઓ સામે હાર્યા બાદ સિલ્વર મેડલથી સંતોષ માનવો પડ્યો. પુરુષોની સિંગલ્સની ફાઇનલમાં અભય ઇન યો અનજી સામે મજબૂત પડકાર ફેંકવામાં નિષ્ફળ ગયો અને સીધી ગેમમાં ૮-૧૧, ૫-૧૧, ૫-૧૧થી હારી ગયો હતો. ૧૮ વર્ષીય અનાહતને મહિલા સિંગલ્સની ફાઇનલમાં મલેશિયાની શિવાસાંગરી સુશ્રમણ્યમ સામે પણ સરળતાથી હારનો સામનો કરવો પડ્યો. વિશ્વની ૧૭મી ક્રમાંકિત ભારતીય ખેલાડી પાંચમા ક્રમાંકિત શિવાસાંગરી સામે ૪-૧૧, ૪-૧૧, ૭-૧૧થી હારી ગઈ હતી. યો અને શિવાસાંગરી બન્નેએ ૨૦૨૮માં લોસ એન્જલસ ઓલિમ્પિક્સમાં ડેબ્યુ કરી રહેલી સ્વંચાલ સ્પર્ધા માટે ક્વોલિફાય થનારા પ્રથમ બે ખેલાડીઓ બનીને ઇતિહાસ રચ્યો હતો. બંનેએ એશિયન ગેમ્સના ગોલ્ડ મેડલનો સફળતાપૂર્વક બચાવ પણ કર્યો હતો. શિવાસાંગરી સ્પષ્ટ રણનીતિ સાથે ઊતરી હતી અને તેણે તેનો સંપૂર્ણ રીતે અમલ કર્યો. મલેશિયન ખેલાડીએ અનાહતને તક આપી

ચંદ્રકો: જપાનના નાગોયામાં રમાતી વીસમી એશિયન ગેમ્સના સ્કવોશના મહિલા વિભાગમાં, પુરુષોના સિંગલ્સમાં અને મિક્સ ડબલ્સમાં રજત અને કાંચ ચંદ્રક વિજેતાઓ અનાહત સિંહ, અભય સિંહ, જોશના ચિનખા, વેલવાન સેન્ટિયલકુમારે ગર્વભરે તસવીર પડાવી હતી. (પીટીઆઈ)

નહોતી અને સતત આક્રમણ મારફતે તેના પર દબાણ જાળવી રાખ્યું હતું. જોકે, અનાહતનું અભિયાન યાદગાર રહ્યું. તેણીએ એશિયન ગેમ્સના ઇતિહાસમાં મહિલા સિંગલ્સ ફાઇનલમાં પહોંચનારી પ્રથમ ભારતીય બનવાનું ગૌરવ પ્રાપ્ત કર્યું.

અગાઉ, ૨૬મા ક્રમાંકિત અભય પણ વિશ્વના ૧૮ નંબરના ખેલાડી યો સામે મજબૂત પડકાર ઊભો કરી શક્યો નહીં. યો પ્રભાવશાળી પ્રદર્શન સાથે સફળતાપૂર્વક પોતાના ટાઇટલનો બચાવ કરી શક્યો. (જુઓ પાનું ૨) ►►

સર્જિકલ સ્ટ્રાઈકે આતંકવાદ વિરોધી ભારતના નવા સંકલ્પને દર્શાવ્યો: મોદી

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ રવિવારે કહ્યું કે ૨૦૧૬ની સર્જિકલ સ્ટ્રાઈક એ આતંકવાદી હુમલાઓની પીડા સામે ભારતનો નિર્ણાયક જવાબ હતો અને તે દેશની આતંકવાદ વિરોધી નીતિનું એક નવું ઉદાહરણ પૂરું પાડે છે. ભારત આતંકવાદ પ્રત્યે ‘ઝીરો ટોલરન્સ’ (શૂન્ય સહનશીલતા)ની નીતિ અનુસરે છે તેમ ભારપૂર્વક જણાવતા, તેમણે તેમના માસિક કાર્યક્રમ ‘મન કી બાત’માં કહ્યું કે દેશે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે આતંકવાદનો સામનો મક્કમતા અને નિર્ણાયકતાથી કરવામાં આવશે. તેમણે કહ્યું કે છેલ્લા એક દાયકામાં - બાલાકોટ એર સ્ટ્રાઈકથી લઈને ‘ઓપરેશન સિંદૂર’ સુધી - ભારતે વારંવાર સ્પષ્ટ સંદેશ આપ્યો છે કે જો આતંકવાદીઓ દેશ પર કુદરતિ નાખવાની હિંમત કરશે, તો તેમને યોગ્ય જવાબ આપવામાં આવશે. ૨૦૧૬ની સર્જિકલ સ્ટ્રાઈકનો ઉલ્લેખ કરતા મોદીએ કહ્યું કે ભારતનાં બહાદુર સૈનિકોએ આતંકવાદ સામે કાર્યવાહી કરવા માટે જે રીતે ‘લાઇન ઓફ કંટ્રોલ’ પાર કરી, તે જોઈને વિશ્વ આશ્ચર્યચકિત થઈ ગયું હતું. “ભારતની એક મોટી ઐતિહાસિક સિદ્ધિની ૧૦મી વર્ષગાંઠ આવતીકાલે જ ઉજવાવા જઈ રહી છે - આ સિદ્ધિ એટલે સર્જિકલ સ્ટ્રાઈક. દસ વર્ષ પહેલાં, ૨૮-૨૯ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૬ના રોજ, ભારતીય સેનાએ પાકિસ્તાનમાં આવેલા આતંકવાદી અડાઓ પર સર્જિકલ સ્ટ્રાઈક કરી હતી,” તેમ વેમણે કહ્યું. વડા પ્રધાને કહ્યું કે (જુઓ પાનું ૨) ►►

“વસ્તી ગણતરી એ રાષ્ટ્રીય ફરજ છે”

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ રવિવારે કહ્યું હતું કે વસ્તી ગણતરી એ એક રાષ્ટ્રીય જવાબદારી છે. તેમણે નાગરિકોને અપીલ કરી હતી કે તેઓ દેશના ભવિષ્યના આયોજન માટે સચોટ માહિતી સુનિશ્ચિત કરવા માટે ઓનલાઇન ‘સેલ્ફ-એન્સ્યુરેશન’ (સ્વ-માહિતી નોંધણી) કરે. તેમના માસિક રેડિયો કાર્યક્રમ ‘મન કી બાત’માં તેમણે ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે અત્યાર સુધીમાં ૨.૬ કરોડથી વધુ લોકોએ મોબાઈલ ફોન દ્વારા વસ્તી ગણતરીના પોર્ટલ પર પોતાની વિગતો ભરીને સ્વ-માહિતી નોંધણીની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરી છે. તેમણે કહ્યું, “વસ્તી ગણતરી આપણા બધા માટે એક રાષ્ટ્રીય જવાબદારી છે. તે દેશ માટે મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે તમારા અને તમારા પરિવાર વિશેની સચોટ માહિતી દેશના ભવિષ્યનું સચોટ ચિત્ર તૈયાર કરવામાં મદદ કરે છે.” વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે ઓનલાઇન સ્વ-નોંધણીની સુવિધા અત્યંત અનુકૂળ છે, જે નાગરિકોને તેમના મોબાઈલ ફોનથી સીધા જ (જુઓ પાનું ૨) ►►

થરાદ પાસે અકસ્માતમાં બેનાં મોત, એકને ઈજા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: રમડાતા હોરની સમસ્યા માત્ર શહેરોની ગલીઓ નહીં પણ બે રાજ્યને જોડતા હાઈ વે પર પણ છે. આવી જ એક ઘટનામાં આખલો આડો આવતા થયેલા ભયાનક અકસ્માતમાં રાજકોટના બે યુવકનાં મોત થયાં હતાં જ્યારે એકને ગંભીર ઈજા થઈ હતી. રવિવારે વહેલી સવારે રાજકોટથી રાજસ્થાન તરફ પોતાની ફોર વિલરમાં જઈ રહેલા ત્રણ મિત્રની કારની આડે થરાદ-ડીસા હાઈ વેના માલુવર પાસે આખલો આવ્યો હતો. તેના લીધે કાર સીધી ડિવાઈડર સાથે અથડાઈ હતી અને કારના ટૂકડે ટૂકડા થયા હતા. આસપાસથી દોડી આવેલા લોકોએ તાત્કાલિક

૧૦૮ને જાણ કરી હતી. તબીબી તપાસ દરમિયાન અમરેલીના કિલ્લોજીત અને રાજકોટના યુવરાજસિંહને મૃત જાહેર કરાયા હતા, જ્યારે રાજકોટના હરદીપસિંહ નામના એક યુવકની સારવાર ચાલી રહી હોવાની માહિતી સૂત્રોએ આપી હતી. આ મામલે બનાસકાંઠાના કોંગ્રેસ જિલ્લા પ્રમુખ ગુલાબસિંહ રાજપૂતે મીડિયા સાથે વાત કરતા જણાવ્યું હતું કે અમૃતસર-જામનગર હાઈવે પર પશુઓને લીધે અકસ્માત નહીં સર્જાય તેવી ખાતરી આપવામાં આવી હતી. જોકે સુરક્ષાને અભાવ અહીં છે. વાહનચાલકો પાસેથી નાણા વસૂલાય છે, પરંતુ તેમને સુવિધાઓ મળતી નથી. ■

અમેરિકાના અનેક રાજ્યમાં વાવાઝોડા સાથે વરસાદ

વોશિંગ્ટન: અમેરિકાના પૂર્વ કિનારા પર આવેલા આ શક્તિશાળી ‘નોર-ઈસ્ટર’ વાવાઝોડા અને ભારે વરસાદને કારણે જનજીવન અસ્તવ્યસ્ત થઈ ગયું છે. આ કુદરતી આક્રંત થી શનિવાર અને રવિવાર દરમિયાન ન્યૂ યોર્ક, બોસ્ટન, ફિલાડેલ્ફિયા અને વોશિંગ્ટન ડીસીના એરપોર્ટ્સ પર ૪૦૦થી વધુ ફ્લાઈટ્સ રદ કરવામાં આવી છે અને ૩,૦૦૦થી વધારે ફ્લાઈટ્સ સમય કરતાં મોડી ચાલી રહી છે. ભારે પવન અને વરસાદના કારણે ઝાડ તેમજ વીજળીના ધોંભલા પડી જવાથી ન્યૂ યોર્ક, ન્યૂ જર્સી, પેન્સિલવેનિયા અને કનેક્ટિકટ સહિતના રાજ્યોમાં ૧,૦૦,૦૦૦થી વધુ ઘરો અને વ્યવસાયોમાં વીજ પુરવઠો ખોરવાયો છે. કટોકટીની જાહેરાત કરાઈ છે. ■

ન્યૂ યોર્કના ગવર્નર કેથી હોકુલ અને ન્યૂ જર્સીના ગવર્નર ફિલ મર્ફીએ ન્યૂ યોર્ક સિટી સહિતના વધુ પ્રભાવિત વિસ્તારોમાં ઇમરજન્સી જાહેર કરી છે અને નાગરિકોને બિનજરૂરી મુસાફરી ન કરવા અપીલ કરી છે. ખરાબ હવામાનના કારણે ન્યૂ યોર્કના સેન્ટ્રલ પાર્કમાં યોજાનારો પ્રખ્યાત ‘સોબલ સિટિઝન ફેસ્ટિવલ’ અને એડ શીરન જેવા મોટા કલાકારોના મ્યુઝિક કન્સર્ટ રદ કરવા પડ્યા છે. યુએસ નેશનલ વેધર સર્વિસ અનુસાર, વાવાઝોડાની અસર સોમવાર સુધી રહેવાની સંભાવના છે. દરિયાકાંઠાના વિસ્તારોમાં ભારે પવનની સાથે દરિયામાં ઊંચા મોજા ઊછળવાની અને પૂર આવવાની ગંભીર ચેતવણી આપવામાં આવી હતી. ■

પંજાબની યુનિવર્સિટીમાં તોડફોડ

કપૂરથલા: પંજાબના ફગવાડામાં આવેલી લવલી પ્રોફેશનલ યુનિવર્સિટી(એલપીયુ)માં કથિત બળાત્કારના અહેવાલને લઇને વિદ્યાર્થીઓનું વિરોધ પ્રદર્શન રવિવારે સવારે પણ ચાલુ રહ્યું હતું. મોડી રાત્રે હંગામા અને તોડફોડ બાદ વિદ્યાર્થીઓએ ફરીથી ચંદીગઢ-અમૃતસર નેશનલ હાઇવે બ્લોક કરી દીધો હતો. સોશલ મીડિયા પર એક વિદ્યાર્થીની સાથે દુષ્કર્મનો મેસેજ વાયરલ થયા બાદ શરૂ થયેલું વિરોધ પ્રદર્શન વધુ ઉગ્ર બન્યું છે. અગાઉ રાત્રે મોટી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીઓ યુનિવર્સિટીમાં એકઠા થયા હતા અને વિરોધ શરૂ કર્યો હતો. જોતજોતામાં પ્રદર્શન ઉગ્ર રૂપ

ધારણ કર્યું હતું અને યુનિવર્સિટી કેમ્પસમાં તોડફોડ અને આગચંપી કરવામાં આવી હતી. સોશલ મીડિયા પર વાઇરલ એક મેસેજ બાદ વિરોધ પ્રદર્શન ગદર્સ હોસ્ટેલ નજીક શરૂ થયું હોવાના અહેવાલ છે. આ મેસેજમાં બહારના વ્યક્તિએ એક વિદ્યાર્થીની પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હોવાનો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો. પોલીસના જણાવ્યા મુજબ આવી કોઇ ઘટનાની હજુ સુધી પુષ્ટિ થઇ નથી. પોલીસ સમગ્ર મામલાની તપાસ કરી રહી છે. તેમજ સોશલ મીડિયા પર વાઇરલ મેસેજની પણ તપાસ હાથ ધરી છે. હોબાળો વધ્યા બાદ મોટી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીઓ (જુઓ પાનું ૨) ►►

એકસ્ટ્રા અફેર

યુગપુરુષ પૂજ્ય અશોક સિંઘલજીનું જન્મ શતાબ્દી વર્ષ

એક સુંદર સુભાષિત છે, “वृक्ष कबहूँ नहि फल भखै, नदी न संवै नीरा परमारथ के कारने, साधुन धरा शरीरा” અર્થ એ છે કે વૃક્ષ ક્યારેય પોતાનું ફળ ખાતું નથી અને નદી પોતાનું પાણી સંગ્રહ કરતી નથી. તેવી જ રીતે સંત લોકો, પોતાને પ્રાથમિકતા આપ્યા વિના, હંમેશાં બીજાઓની સેવા કરવા તૈયાર હોય છે, લોકોના કલ્યાણ માટે પોતાનું જીવન સમર્પિત કરે છે. સદીઓથી, આપણા ઋષિઓએ આપણને શીખવ્યું છે કે માનવતાના કલ્યાણ માટે સમર્પિત જીવન વ્યક્તિગત સિદ્ધિઓ કરતાં વધુ મહત્ત્વપૂર્ણ છે. પૂજ્ય અશોક સિંઘલનું જીવન આ ભાવનાનું એક સદ્ગુણ ઉદાહરણ છે.

૨૭ સપ્ટેમ્બરથી આપણે સ્વર્ગસ્થ અશોક સિંઘલની જન્મશતાબ્દી ઉજવીશું. આ એક મહાન વ્યક્તિત્વનું સન્માન કરવાની એક અદ્ભુત તક છે. તેમણે દાયકાઓ સુધી આધ્યાત્મિક અભ્યાસ, સાંસ્કૃતિક જાગૃતિ અને સામાજિક અને સંગઠનાત્મક કાર્યને સમર્પણ સાથે આગળ ધપાવ્યું. માતું સોભાગ્ય હતું કે મને સ્વર્ગસ્થ અશોકજી સાથે આટલા લાંબા સમય સુધી કામ કરવાની, તેમની પાસેથી શીખવાની, તેમની સાથે વાતચીત કરવાની અને તેમનો સ્નેહ મેળવવાની તક મળી. મને ૧૯૮૧નો એક કિસ્સો યાદ આવે છે. તે સમયે એક યુવાન કાર્યકર્તા તરીકે, હું સંગઠન દ્વારા મને સોંપવામાં આવેલી જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરી રહ્યો હતો. મને અશોકજી તરફથી એક હસ્તલિખિત પત્ર મળ્યો. પત્રમાં, તેમણે મને આગામી એક મહત્ત્વપૂર્ણ ઘટના વિશે માહિતી આપી અને મને ચોક્કસ જવાબદારીઓ સોંપી. તે સમયે અશોક સિંઘલજી તરફથી પત્ર મળવો એ મારા માટે ખૂબ જ ખાસ અને યાદગાર ક્ષણ હતી.

મેં તેમને દાયકાઓ સુધી દિવસ-રાત કામ કરતા જોયા. તેઓ દેશના દૂરના વિસ્તારોમાં લાંબી, ઘણીવાર કઠિન મુસાફરી કરતા. તેમને ગુજરાતના આદિવાસી વિસ્તારોની મુલાકાત લેવાનો ખાસ શોખ હતો. તેઓ સતત વિચારતા રહેતા કે સમાજના પછાત અને હાંસિયામાં ઘડેલાઈ ગયેલા વર્ગો માટે શું કરી શકાય. જ્યારે પણ દેશમાં ક્યાંય પણ કુદરતી આફત આવતી, ત્યારે સિંઘલ સૌથી પહેલા પહોંચતા અથવા અસરગ્રસ્ત લોકોને મદદ કરવા માટે કામદારોને માર્ગદર્શન આપતા. ૨૦૦૧ના કચ્છ ભૂકંપ પછી તેમની સાથેનો મારો અનુભવ અવિસ્મરણીય હતો.

આદરણીય અશોકજી એક ખૂબ જ સન્માનિત અને સમૃદ્ધ પરિવારમાંથી આવ્યા હતા. તેમના પિતા શ્રી મહાવીરજી એક પ્રશાસક તરીકે પ્રખ્યાત હતા. તેમના ભાઈ શ્રી બી. પી. સિંઘલ, પોલીસ અધિકારી અને પછીથી સંસદ બન્યા. બીજા ભાઈ શ્રી વી. પી. સિંઘલ, ત્રિપુરાના મુખ્ય સચિવ બન્યા જ્યારે નવું રાજ્ય રચાયું. પરિવારના અન્ય સભ્યોએ પણ વાણિજ્ય અને કૃષિ ક્ષેત્રે સફળતા મેળવી. પરંતુ અશોકજીનો ઝુકાવ શરૂઆતથી સંપૂર્ણપણે અલગ હતો. ખૂબ જ નાની ઉંમરથી, તેમના વર્તનમાં કંટુણ અને અન્ય લોકો પ્રત્યે સેવાની નોંધપાત્ર ભાવના પ્રતિબિંબિત થતી હતી. તેઓ ઈચ્છતા હતા કે ભારતનો પુનર્જન્મ થાય અને ભારત માતાનાં બાળકો ગૌરવપૂર્ણ સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરે. પ્રયાગરાજમાં ઉછરેલા, અશોકજી સંગમના કિનારે કલાકો સુધી બેસી રહેતા. તેમને નદી પ્રત્યે કુદરતી લગાવ હતો. તેમને ત્યાં આવતા સંતો અને ભક્તો સાથે પણ ઊંડો લગાવ હતો. આનાથી ભારતની સાંકૃતિ નીતિઓ

પ્રત્યેની તેમની સમજણ સમૃદ્ધ થઈ અને સમાજને પાછું આપવાનો તેમનો સંકલ્પ મજબૂત બન્યો. અન્ય લોકો માટે જીવવાની આ ઇચ્છા તેમને રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ તરફ દોરી ગઈ. તેમને જે પણ જવાબદારી મળી, તેમણે તે પૂરા ઉત્સાહ, શિસ્ત અને ફરજની ભાવનાથી નિભાવી. શ્રી અશોક સિંઘલે પોતાના સતત પ્રયાસો અને અથાક કાર્ય દ્વારા અનેક સંગઠનો અને યણવળોને મજબૂત બનાવી. પોતાના શક્તિશાળી અવાજ અને અભિવ્યક્તિની અદ્ભુત શૈલીથી તેમણે સમગ્ર સભાઓને મોહિત કરી દીધી. તેમના સાથી કાર્યકરો પ્રત્યે તેમને ઊંડો પ્રેમ હતો. તેમના સંપર્કમાં આવનાર કોઈપણ વ્યક્તિ તેમની સાદગીથી પ્રભાવિત થતો. સંત સમાજ સાથે તેમના મજબૂત સંબંધો હતા. દેશભરના સંતો અને ઋષિઓમાં તેમનું ખૂબ સન્માન કરવામાં આવતું હતું. સંતો તેમની સલાહને મહત્ત્વ આપતા હતા અને તેમને ખૂબ આદરથી સાંભળતા હતા.

શ્રી અશોક સિંઘલના ઉત્કૃષ્ટ વ્યક્તિત્વને દર્શાવતી બે ઘટનાઓ મારી યાદમાં આવે છે. પહેલી ઘટના ૧૯૯૩માં બની હતી. વિશ્વ હિન્દુ પરિષદે સ્વામી વિવેકાનંદના શિકાગો ભાષણની શતાબ્દી નિમિત્તે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં એક પરિષદનું આયોજન કર્યું હતું. વિદેશમાં આવી ભવ્ય પરિષદને એકત્ર કરવા માટેનું વિઝન, આયોજન અને કઠોર પ્રયાસ શ્રી અશોક સિંઘલના અજોડ સંગઠનાત્મક કૌશલ્યનો પુરાવો હતો.

બીજી ઘટના ૨૦૦૦માં બની, જ્યારે ત્રિનિદાદ અને ટોબેગોના પોર્ટ ઓફ સ્પેનમાં વિશ્વ હિન્દુ પરિષદ યોજાઈ હતી. હું ત્યાં હતો. મેં અશોક સિંઘલની હાજરીથી અન્ય પ્રતિનિધિઓમાં જે ઉત્સાહ ફેલાયો હતો તે જોયો. મારા ભાષણ પછી તેમણે જે રીતે તાળીઓ પાડી તે મારા માટે ખૂબ જ હૃદયસ્પર્શી હતું. મેં ફરી એકવાર અનુભવ કર્યો કે તેમના પ્રોત્સાહનથી દરેક કાર્યકરમાં નવી ઊર્જાનો સંચાર થયો.

શ્રી અશોક સિંઘલનો કોઈપણ ઉલ્લેખ રામ જન્મભૂમિ યણવળમાં તેમની ઐતિહાસિક ભૂમિકાને યાદ કર્યા વિના અધૂરો છે. ૧૯૯૧માં

ભરત ભારઢ્રાજ

feedback@bombsaysamachar.com

બોટ ક્લબ રેલીમાં તેમના શક્તિશાળી ભાષણને કોણ ભૂલી શકે છે? અથવા આંદોલનની ટોચ પર રક્તસ્રાવ અને ઘાયલ થયેલા અશોક સિંઘલની ઐતિહાસિક છબીને કોણ સ્મૃતિમાંથી ભૂંસી શકે છે? આજે અયોધ્યામાં ભવ્ય રામ મંદિર અશોક સિંઘલ જેવા વ્યક્તિઓના નિઃસ્વાર્ય સમર્પણને કારણે છે, જેમણે તેને શક્ય બનાવવા માટે પોતાને સંપૂર્ણપણે સમર્પિત કરી દીધા હતા. જો અશોક સિંઘલ આજે આપણી વચ્ચે હોત, તો તેઓ અયોધ્યામાં રામ મંદિર જોઈને સૌથી વધુ ભાવુક અને આનંદિત થાત.

સ્વર્ગસ્થ અશોક સિંઘલનું વિઝન ઊંડું હતું. તેઓ સ્પષ્ટપણે માનતા હતા કે સમાજ સંવાદિતા અને ભાઈચારાના મજબૂત સંદેશથી ભરેલો હોવો જોઈએ. તેઓ સામાજિક એકતા અને માનવતા માટે અથાક મહેનત કરતા હતા. તેઓ દૈન્યપણે માનતા હતા કે સમાજમાં કોઈપણ પ્રકારનો ભેદભાવ ન હોવો જોઈએ. દરેક વ્યક્તિ સમાન ગૌરવ અને આદરને પાત્ર છે. આ જ કારણ છે કે તેમણે અયોધ્યામાં રામ મંદિરની પહેલી ઈટ નાખવા અંગે સ્પષ્ટપણે પોતાના વિચારો વ્યક્ત કર્યા. તેમણે આગ્રહ કર્યો કે આ પવિત્ર કાર્ય બિહારના વીએચપી કાર્યકર અને વંચિત સમુદાયના સભ્ય શ્રી કામેશ્વર ચૌધાલ દ્વારા કરવામાં આવે. કાશીમાં એક ધર્મ સંસદ દરમિયાન, તેમણે રોમ રાજાનું સન્માન કરવાનું નક્કી કર્યું અને અનેક સમુદાય અભિયાનોમાં તેમની સાથે નજીકથી કામ કર્યું.

રાષ્ટ્રનિર્માણની સાથે, શ્રી અશોક સિંઘલ પાસે બે ક્ષેત્રો હતાં જે તેમના હૃદયની નજીક હતા. તેમને શિક્ષણ (ખાસ કરીને વૈદિક શિક્ષણ) અને સંગીત બંને પ્રત્યે ઊંડો જુસ્સો હતો. વારાણસીના સંસદ સભ્ય તરીકે, મને ખૂબ ગર્વ છે કે શાશ્વત કાશી, જે રાજ્યનું હું પ્રતિનિધિત્વ કરું છું તેણે શ્રી અશોક સિંઘલના જીવનમાં મહત્ત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી હતી. તેમણે બીએચયુમાં અભ્યાસ કર્યો હતો અને એક તેજસ્વી વિદ્યાર્થી તરીકે જાણીતા હતા. તેઓ એકલ વિદ્યાલય સાથે પણ ઊંડાણપૂર્વક સંકળાયેલા હતા, જેણે દૂરનાં ગામડાઓ, ખાસ કરીને આદિવાસી સમુદાયોને મૂળભૂત શિક્ષણ પૂરું પાડવાનું કામ કર્યું હતું. તેઓ જેટલા ઉત્સુક વિદ્વાન અને વાંચક હતા તેટલા જ તેઓ એક સારા શ્રોતા પણ હતા. તેઓ હંમેશાં યુવા કાર્યકરોને પુસ્તકો વાંચવા માટે પ્રોત્સાહિત કરતા હતા.

જે લોકો આદરણીય અશોકજીને નજીકથી જાણતા હતા તેઓ જાણે છે કે તેઓ કેટલું સુંદર ગાતા હતા. મને નાગપુરમાં તે સભાઓ યાદ છે જ્યાં તેઓ ‘એકલા ગીતો’ ગાતા હતા. તેમના ગાયનથી સર્વે મોહિત થઈ ગયા અને સભામાં નવી ઊર્જા ભરાઈ ગઈ. ૨૦૧૫માં તેમના જન્મદિવસની ઉજવણીનો એક વીડિયો વાઈરલ થયો હતો, જેમાં તેમણે ‘હે માતુભૂમિ, હે પિતુભૂમિ’ ગાઈને બધાને આશ્ચર્યચકિત કરી દીધા હતા.

સ્વર્ગસ્થ અશોક સિંઘલજીએ તેમના જીવનના દરેક ક્ષણે આ મહાન રાષ્ટ્રની પ્રગતિનું સ્વપ્ન જોયું હતું. તેમના આદર્શો આજે પણ આપણને પ્રેરણા આપે છે. તેમની જન્મશતાબ્દીના આ શુભ પ્રસંગે, આપણે ખાતરી કરવી જોઈએ કે વડુને વધુ યુવાનો તેમના ઉત્કૃષ્ટ વ્યક્તિત્વ અને મહાનતાથી વહેકે થાય. ચાલો આપણે ફરી એકવાર આપણા રાષ્ટ્ર અને આપણા દેશવાસીઓ માટે અશોક સિંઘલજીનાં સપનાઓને સાકાર કરવાના આપણા સંકલ્પને પુનઃપુષ્ટ કરીએ. ■

આજનું પંચાંગ

પંડિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા

- દક્ષિણાયન - સૌર શરદઋતુ,
- સોમવાર, તા. ૨૮-૯-૨૦૨૬, ક્રિતીયા શ્રાદ્ધ,
- ભારતીય દિનાંક ૬, માંહે આશ્વિન, શકે ૧૯૪૮
- વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨, શા. શકે ૧૯૪૮, ભાદ્રપદ વદ-૨
- જૈન વીર સંવત ૨૫૫૨, માંહે ભાદ્રપદ, તિથી વદ-૨
- પારસી શહેનશાહી રોજ ૧૫મો દએપમહેર, માંહે ૨જો અર્દીબેહસ્ત, સને ૧૩૯૬
- પારસી કદમી રોજ ૧૫મો દએપમહેર, માંહે ૩જો ખોરદાદ, સને ૧૩૯૬
- પારસી ફસલી રોજ ૧૨મો મોહોર, માંહે ૭મો મેહેર, સને ૧૩૯૫
- મુસ્લિમ રોજ ૧૬મો, માંહે ૪થો રબી ઉલ આખર, સને ૧૪૪૮
- મીસરી રોજ ૧૭મો, માંહે ૪થો રબી ઉલ આખર, સને ૧૪૪૮
- નક્ષત્ર રેવતી સવારે ક. ૧૦-૧૫ સુધી, પછી અશ્વિની
- ચંદ્ર મીનમાં સવારે ક. ૧૦-૧૫ સુધી, પછી મેષમાં
- ચંદ્ર રાશિ નામાસત્ર: મીન (દ, ચ, ઝ, થ), મેષ (અ, લ, ઇ)
- સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૬ મિ. ૨૯, અમદાવાદ ક. ૦૬ મિ. ૩૧, રટા.ટા.,
- સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૨૯, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૨૯, રટા. ટા.
- : મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ :-
- ભરતી : બપોરે ક. ૧૨-૩૪, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૧-૧૩ (તા. ૨૯)
- ઑટ: સવારે ક. ૦૬-૩૦ સાંજે ક. ૧૮-૪૧
- વ્રત પર્વાઈ: વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨, ‘પિંગલ’ નામ સંવત્સર, શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૮, ‘પરાભવ’નામ સંવત્સર, ભાદ્રપદ ફુલ્ગ - ક્રિતીયા. ક્રિતીયા શ્રાદ્ધ, સૂર્ય મહાનક્ષત્ર હસ્ત, વાહન ઉદર.
- મુહૂર્ત વિશેષ: પૂષા દેવતાનું પૂજન, ચંદ્ર-બુધ ગ્રહદેવતાનું પૂજન, આશ્માં ગ્રહપૂજન ગ્રાહણ. સંકલ્પયુક્ત કર્મ ગ્રાહ્ય
- નથી. નવાં વસો, હજામત, વારાણ, નિત્ય થતાં નોકરી-દુકાન
- વેપારના કામકાજ, ખેતીવાડી, શ્રી વિષ્ણુ સહસ્ર નામ સ્તોત્ર વાદ વાંચન.
- શ્રાદ્ધ મહિમા: આજ રોજ બીજ તિથિએ દિવંગતનું શ્રાદ્ધ કરવું, ભગવાન કપિલ મુનિએ માતા દેવહૂતિને આ જ્ઞાન આપીને વચન આપેલું કે જે શ્રાદ્ધ કરશે તેનો હું ઉદ્ધાર કરીશ.
- પીપ્પલાને પાણી રંડશે તેના પિતૃઓને મોક્ષ મળે છે તેવું કથન છે. શ્રાદ્ધ એ સનાતન સંસ્કૃતિનું અંગ છે. પિતૃઓની તરફ શ્રદ્ધાનો ભાવ વ્યકત કરવા માટે શ્રાદ્ધપર્વનું આયોજન ઋષિમુનિઓએ કરેલું છે.
- આયમન: ચંદ્ર-બુધ પ્રતિયુતિ વાઙ્માતૃત્વતા, ચંદ્ર-મંગળ ચતુષ્કોણ વિવાદાસ્પદ સ્વભાવ, સૂર્ય-હર્ષલ ત્રિકોણ વડીલોનું સુખ, બુધ-રાહુ ત્રિકોણ વેપારમાં પ્રભુત્વ.
- ખગોળ જ્યોતિષ: ચંદ્ર-બુધ પ્રતિયુતિ, ચંદ્ર-મંગળ ચતુષ્કોણ, સૂર્ય-હર્ષલ ત્રિકોણ, બુધ-રાહુ ત્રિકોણ.
- ગ્રહયોગર: સૂર્ય- કન્યા, મંગળ-કર્ક માર્ગાં બુધ-કન્યા માર્ગાં
- ગુરુ-કર્ક, શુક્ર-તુલા, વક્રી શનિ-મીન, રાહુ-કુંભ, કેતુ-સિંહ, વક્રી હર્ષલ-વૃષભ, વક્રી નેપ્ચૂન-મીન, વક્રી પ્લુટો-મકર. ■

પહેલા પાનાનું ચાલુ

દેશની પ્રથમ

૨૦૨૩-૨૪માં એક જ વર્ષમાં ૭,૧૮૮ કિલોમીટર વિદ્યુતીકરણ થયું છે. ૭૫થી સીધો ૭,૦૦૦ કિલોમીટરનો કૂદકો જોવા મળ્યો છે.

ગુજરાતને મળેલા રેલવે બજેટની અગાઉની સરકારો સાથે સરખામણી કરતાં અમિત શાહે કહ્યું કે હું માત્ર ગુજરાતના રેલવે બજેટની વાત કરું તો ૨૦૦૯થી ૨૦૧૪ વચ્ચે ૫ વર્ષમાં માત્ર રૂ. ૫૮૯ કરોડ રૂપયા મળ્યા હતા. જ્યારે માત્ર ૨૦૨૬-૨૭ના બજેટમાં ગુજરાતને રૂ. ૭૩,૭૬૬ કરોડ રૂપિયા ફાળવવામાં આવ્યા છે, એવું તેમણે ઉમેર્યું હતું. આ પ્રસંગે સાબરમતી રેલવે સ્ટેશનના બદલાયેલા સ્વરૂપ અંગે ભૂતકાળનાં સંસ્મરણો વાગોળતા તેમણે કહ્યું હતું કે હું અગાઉ ઘણી વખત દિલ્હીથી આવતી વખતે સાબરમતી રેલવે સ્ટેશને ઊતર્યો છું. કોઈ માની જ ન શકે કે ૮૦ના દાયકામાં રિક્ષા પકડવા માટે ૨ કિલોમીટર ચાલીને જવું પડતું હતું, તે જ આ સાબરમતી સ્ટેશનનો કોઈ માની ન શકે તેવો કારણલ્પ થયો છે. સાબરમતી સ્ટેશન પર રેલવે યાત્રીઓની સુવિધા, સુરક્ષા અને ક્રોસ્ટિવિટીની દૃષ્ટિએ અનેક પરિવર્તનો થયાં છે. અહીંથી મેટ્રો રેલ, બસ સ્ટેશન અને બુલેટ ટ્રેનના સ્ટેશન સુધી પહોંચવાની સુવિધા વિકસી છે. પશ્ચિમ અમદાવાદના લોકોને શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું, એવું તેમણે ઉમેર્યું હતું.

આ પ્રસંગે તેમણે સભાને સંબોધતા કોંગ્રેસની ટીકા કરી હતી અને જણાવ્યું હતું કે કોંગ્રેસે કૌંભાંડો કરવા સિવાય બીજી કંઈ કંઈ ન હતું જ્યારે વડા પ્રધાન મોદીના ૧૨ વર્ષના કારકિર્દીમાં કોઈ તેમના પર ચાર આનાના ભ્રષ્ટાચારનો પણ આક્ષેપ કરી શકે તેમ નથી.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત લગભગ રૂ. ૭૦૦ કરોડના ખર્ચે સાબરમતી પાતે સ્થાપિત અત્યાધુનિક ડબલ્યુએજ-૧૨ લોકોમોટિવ મેન્ટેનન્સ શેડનું લોકાર્પણ કરવામાં આવ્યું હતું. ૧૨,૦૦૦ હોર્સપાવર ક્ષમતા ધરાવતા ૩૦૦ હાઈ-હોર્સપાવર વિદ્યુત એન્જિનોના વિશ્વસ્તરીય વૈજ્ઞાનિક રખપાલ માટે તૈયાર કરાયેલો આ શેડ દેશમાં ભારે અને લાંબી માલગાડીઓના સંચાલનને નવી ગતિ તેમજ વિશ્વસનીયતા આપશે. તેની સાથે જ સાબરમતી ક્લોલ ભાંડુ મોટીદાઉ તથા સાબરમતી સાણંદ જખવાડા રેલખંડ પર રૂ. ૧૧૮.૮૩ કરોડના ખર્ચે તૈયાર થયેલી ૧૨૨.૫૭ કિલોમીટર લાંબી સ્વચાલિત બ્લોક સિન્ક્રોનિંગ (એબીએસ) સિસ્ટમનું ધણ રાષ્ટ્રાર્પણ થયું હતું, જે ટ્રેનો વચ્ચે સલામત અંતર જાળવી લાઇન ક્ષમતા અને સમયપાલનમાં નોંધપાત્ર વધારો કરશે.

રેલ મુસાફરીને અત્યંત સલામત બનાવવાના ઉદ્દેશથી અમદાવાદ મંગળા ૪૦૪ કિલોમીટર લાંબા રેલખંડ (અમદાવાદ પાલનપુર અને અમદાવાદ સામાખ્યાલી) પર રૂ. ૪૧૧ કરોડના ખર્ચે સ્થાપિત થનારી સ્વદેશી માનક ‘કવચ’ સિસ્ટમનું ખાતમુહુર્ત સંપન્ન થયું છે. આ આધુનિક ટ્રેન સુરક્ષા સિસ્ટમ માનવીય ભૂલથી ઘટીડા ટ્રેનોની આમને-સામને કે પાછળથી થતી ટક્કરો રોકવામાં સીમાચિહ્નરૂપ નીવડશે. આ ઉપરાંત અમદાવાદ ક્ષેત્રમાં ભવિષ્યની મુસાફરી અને સરખેજ ધોલેરા ઔદ્યોગિક ક્નેક્ટિવિટીને વેગ આપવા માટે રૂ. ૩૧૩.૨૭ કરોડના ખર્ચે માર્ચ ૨૦૨૮ સુધીમાં પૂર્ણ થનારા ૨૧ કિલોમીટર લાંબા સાબરમતી સુરેશ્વર રેલવે યાત્રાના ઉર્બલિંગ કાર્યનો પણ શિલાન્યાસ કરવામાં આવ્યો હતો.

રૂપિયા હશે. સર્વોચ્ચ અદાલતના ૨૮ સપ્ટેમ્બરના કોઝ લિસ્ટ પ્રમાણે કેન્દ્ર સરકારના ૧૪ સપ્ટેમ્બરના નોટિફિકેશન અને ૧૫ સપ્ટેમ્બરે જાહેર કરેલા એમડીઆર માળખાને પડકારતી ઍન્ડબોકેટ અંજન દત્તની જાહેર હિત અરજી ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ સુર્યકાંત, જસ્ટિસ જોષ્યામહાત્મા બાગચી અને જસ્ટિસ વી. મોહનનાની બેન્ચ સાંભળશે.

અરજીમાં આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે પૂરતા બંધારણીય સુરક્ષા, પારદર્શિતા અને લોકો સાથે મસલતો કર્યા વિના લેવી લગાડવામાં આવી છે. અરજીમાં પેમેન્ટ ઍન્ડ સેટલમેન્ટ સિસ્ટમ્સ એક્ટ-૨૦૦૭ની સુધારેલી ૧૦એ કલમની કાયદેસરતાને પડકારવામાં આવી છે. અરજીમાં આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે ફક્ત અખબારી યાદીના આધારે કોઈ પણ એમડીઆર કે તેના જેવા ફરજિયાત ચાર્જ લાદવામાં કે વસુલવામાં નહીં આવે. અરજદારે યુપીઆઈ ટ્રાન્ઝેક્શન અને રૂપે રેબિટ કાર્ડ પેમેન્ટના ભેદભાવને પડકારવામાં આવ્યો હતો.. અરજીમાં નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો હતો કે નોટિફિકેશનમાં રૂપે ૭બિટ કાર્ડને કોઈ પણ લિમિટ વગર કોઈ ચાર્જ નહીં લેવાનું રક્ષણ ચાલુ રાખે છે

માળખું ઍડેપ્ટ અને ભેદભાવભર્યું છે અને આને લીધે નીચી કોસ્ટ લઈને ધંધો કરતા મર્યદ પર આની માઠી અસર પડશે. આનાથી ગ્રાહકો પર આકર્ષતરો બોજો આવવાની અને ડિજિટલની બાદબાકી ધવાની લિતા છે. અરજીમાં ૨,૦૦૦ રૂપિયાથી વધારાના યુપીઆઈ ટ્રાન્ઝેક્શન પર એમડીઆર લાદતા માળખાને રદ કે સ્થગિત કરવાની દાદ ચાડવામાં આવી છે. અરજીમાં મસલતો, ટેટાને પ્રગટ કરવા અને તેની અસરની આકારણી કર્યા પછી માળખાને અમલમાં મૂકવા પર ફેરવિચાર કરવાની વિનંતી કરાઈ છે.

હરિતાના બ્રોન્ઝ મેડલથી ઍશિયન ગેમ્સમાં મહિલાઓની ૨૦૦ મીટર સ્પર્ધામાં ભારતની મેડલ માટેની લાંબી રાહનો અંત આવ્યો હતો. ભારતે છેલ્લે ૨૦૧૮ ઍશિયન ગેમ્સમાં દુની ચંદના બ્રોન્ઝ મેડલ સાથે આ હવેન્ટમાં મેડલ જીત્યો હતો. ૨ વર્ષથી આ ઍશિયન ગેમ્સમાં ૨૦૦ મીટર દોડમાં મેડલ જીતનારી માત્ર છઠ્ઠી ભારતીય મહિલા બની. ઍશિયન ગેમ્સ પહેલા મહારાષ્ટ્રના દોડવીરે ૬૫મી રાષ્ટ્રીય આંતર-રાજ્ય સિનિયર અથ્લેટિક્સ ચેમ્પિયનશિપમાં ૨૩.૧૪ સેકન્ડનો વ્યક્તિગત શ્રેષ્ઠ સમય લીધો હતો અને નેશનલ ટાઇટલ જીત્યું હતું. ઍશિયન ગેમ્સમાં તેનો સમય તે રેકોર્ડ કરતા માત્ર ૦.૦૬ સેકન્ડ થીમો હતો. ભારતની ઉન્નતિ અયપ્પા બોલેન્ડ ૨૩.૪૬ સેકન્ડના સમય સાથે છઠ્ઠા સ્થાને રહી. દોડ પછી બોલેન્ડે હરિતાને ગળે લગાવી અને તેણીની સિદ્ધિ બદલ આભિનંદન આપ્યા.

બ્લુ સ્ટાર, ગોદરેજ એપ્લાયન્સ, હેડર, ટૅકિન અને સુપર પ્લાસ્ટ્રોનિકસે વિવિધ કેટેગરીમાં ચારથી દસ ટકા ભાવવધારો કરવાની જાહેરાત કરી છે અથવા તો એ વાતને સમર્થન આપ્યું છે. પેરાસોનિકે કહ્યું હતું કે અમે ભાવવધારા પહેલાં સ્થિતિની સમીક્ષા કરી રહ્યા છીએ. પુરુષોની ૨૦૦ મીટરની ફાઇનલમાં ભારતનો અનિમેષ કુજુર ૨૦.૮૦ સેકન્ડના સમય સાથે પાંચમા સ્થાને રહ્યો. હીટ્સમાં મજબૂત પ્રદર્શન પછી અનિમેષ મેડલ માટે ફાઇનલમાં જરૂરી ગતિ સુધી પહોંચવામાં નિષ્ફળ ગયો. થાઇલેન્ડના પુરીપોલ બુન્સને ૧૯.૮૮ સેકન્ડના સમય સાથે ગોલ્ડ મેડલ જીત્યો.

કચ્છમાં સરકારી જમીનો પર દબાણો હટાવવા કલેક્ટરનો આદેશ, ભૂમાફિયાઓમાં ફફડાટ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજઃ કચ્છ જિલ્લામાં સરકારી, ગૌચર તેમજ જાહેર હિતની કિંમતી જમીનો પર થયેલાં ગેરકાયદે બાંધકામો સામે જિલ્લા વહીવટી તંત્રે કડક કાર્યવાહી કરી છે. વિકાસ કાર્યોમાં અવરોધરૂપ બનતાં દબાણો હટાવવા માટે જિલ્લા કલેક્ટરે તમામ પ્રાંત અધિકારીઓને સ્પષ્ટ સૂચના આપી છે કે, જો દબાણકારો સ્વેચ્છાએ કબજો ખાલી નહીં કરે તો વહીવટી તંત્ર સુઓમોટો સત્તાનો ઉપયોગ કરી નોટિસ પાઠવી બુલડોઝર ફેરવશે.

જિલ્લા કલેક્ટર અનિલ રાણાવસિયાએ આ અંગે વિગતો આપતાં જણાવ્યું હતું કે, કચ્છમાં પેશકદમીની સમસ્યા અતિ ગંભીર બની છે. આ દૂષણ ડામવા હવે દર ૧૫ દિવસે તમામ પ્રાંત

અમરેલીના નવી બારપટોળી નજીક બીમાર સિંહના રેસ્ક્યૂ દરમિયાન ફોરેસ્ટર અને ટ્રેકર પર હુમલો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમરેલીઃ જિલ્લાના રાજુલા તાલુકાના નવી બારપટોળી ગામ નજીક વાડી વિસ્તારમાં બીમાર સિંહને રેસ્કયૂ કરવાની કામગીરી દરમિયાન વનવિભાગના કર્મચારીઓ પર સિંહે હુમલો કરતાં બે કર્મચારીઓ ઇજાગ્રસ્ત થયા હતા. ઘટનાને પગલે સમગ્ર વિસ્તારમાં ચકચાર સાથે ભયનો માહોલ જોવા મળ્યો હતો.

મળતી માહિતી મુજબ, નવી બારપટોળી નજીક વાડી વિસ્તારમાં સિંહ બીમાર હોવાની જાણ વનવિભાગને થતાં સિંહના રેસ્કયૂ માટે ટીમ સ્થળ પર પહોંચી હતી. વનવિભાગની ટીમ દ્વારા સિંહને પકડવાની કામગીરી ચાલી રહી હતી

ભયાઉ કૃષિ મહાવિદ્યાલય ખાતે ₹ ૨.૧૫ કરોડના ખર્ચે અત્યાધુનિક જમીન ચકાસણી લેબોરેટરી આકાર લેશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજઃ કચ્છ જિલ્લાના ધરતીપુત્રોમાં કૃષિ ક્ષેત્રે વૈજ્ઞાનિક અભિગમ કેળવાય અને જમીનની ફળદ્રુપતા જળવાઈ રહે તે ઉમદા હેતુસર ભયાઉ સ્થિત કૃષિ મહાવિદ્યાલય ખાતે નવીન જમીન વિજ્ઞાન પ્રયોગશાળા સ્થાપવાનો નિર્ણય લેવાયો છે. કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારના સંયુક્ત આર્થિક સહયોગથી આશરે રૂ. ૨.૧૫ કરોડના ખર્ચે આ અત્યાધુનિક સુવિધા ઊભી કરવામાં આવી રહી છે. આ આધુનિક લેબોરેટરીના નિર્માણ અર્થે રાષ્ટ્રીય કૃષિ વિકાસ યોજના હેઠળ રૂ. ૧.૫ લાખની ગ્રાન્ટ મંજૂર કરવામાં આવી છે. આ ઉપરાંત પ્રયોગશાળાને અત્યાધુનિક ઉપકરણો અને નવીન ટેકનોલોજીથી સુસજ્જ કરવા ગુજરાત સરકાર દ્વારા રૂ. ૧.૫ કરોડની વધારાની આર્થિક જોગવાઈ કરાઈ છે. આગામી જાન્યુઆરી અથવા ફેબ્રુઆરી માસ સુધીમાં આ પ્રોજેક્ટ સંપૂર્ણપણે કાર્યરત થઈ જવાની સંભાવના છે.

જૂનાગઢની બીઓઆઈની શાખામાં પીઓપી પડતાં મહિલા કર્મચારી ઈજાગ્રસ્ત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) જૂનાગઢઃ શહેરના દીવાનચોક ખાતે આવેલી બેંક ઓફ ઇન્ડિયાની શાખામાં બે દિવસ પહેલા મેનેજરની અને આજે કેશિયરની બેઠક પાછળ છત્તનો અમુક ભાગ (પીઓપી) ધરાશયી થવાની ગંભીર ઘટના બની હતી. આ દુર્ઘટનામાં એક મહિલા કર્મચારીને ખભાના ભાગે સામાન્ય

અવિકારીઓ સાથે સમીક્ષા બેઠક યોજાશે. બેઠકમાં કેટલાં દબાણો દૂર કરાયાં અને કાર્યવાહી કેમ અટકી તેની ઝીણવટ ભરી તપાસ થશે. કોઈ વિસ્તારમાં પેશકદમી સામે પગલાં લેવામાં ફીલાશ જણાશે તો તેની સીધી જવાબદારી સંબંધિત પ્રાંત અધિકારીની નક્કી કરવામાં આવશે. કોઈપણ વગદાર કે માથાભારે શપ્ત્સની શેડશરમ રાખ્યા વિના કાયાં-પાકાં બાંધકામો તોડી પાડવાના આદેશ અપાયા છે. જો કોઈ સ્થળેથી દબાણ હટાવ્યા બાદ ફરીથી કબજો કરવાનો પ્રયાસ થશે, તો પ્રાંત અધિકારીએ સ્વયં લેન્ડ ગ્રેબિંગ એક્ટ હેઠળ ફોજદારી ફરિયાદ નોંધાવવી પડશે. પેશકદમીની તપાસમાં પારદર્શિતા લાવવા માટે હવે જીપીએસ અને ગૂગલ

મેપ આધારિત ખાસ મોબાઇલ એપ્લિકેશનનો ઉપયોગ શરૂ કરાયો છે. આ ટેકનોલોજીથી સ્થળ પર ઊભા રહીને જ જમીનનો સાચો સર્વે નંબર અને તેની માલિકીની વિગતો ત્વરિત જાણી શકાય છે, જેથી સરકારી જમીન ઓળખવામાં મુશ્કેલી રહેતી નથી. વહીવટી તંત્રની આકરી ઝુંબેશ વચ્ચે જાગૃત નાગરિકો પણ આગળ આવી રહ્યા છે. કલેક્ટર કચેરીના આંકડા મુજબ, ચાલુ વર્ષે જાન્યુઆરીથી ૨૬ સપ્ટેમ્બર સુધીમાં લેન્ડ ગ્રેબિંગ સંદર્ભે કુલ ૩૭૦ ફરિયાદો નોંધાઈ છે, જેમાં સૌથી વધુ ૭૬ ફરિયાદો એકલા જૂન માસમાં મળી હતી. તંત્રના કડક વલણને પગલે સમગ્ર કચ્છ જિલ્લાના ભૂમાફિયાઓ અને દબાણકારોમાં ફફડાટ વ્યાપી ગયો છે. ■

રાજકોટના આંબરડી શાળાની હોસ્ટેલમાં વિદ્યાર્થીએ આપઘાત કરતા ચકચાર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) રાજકોટઃ જિલ્લાના જસદણ તાલુકાના આંબરડી ખાતે આવેલી જીવન શાળાની હોસ્ટેલમાં ધોરણ ૧૧માં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીએ ગળેફાંસો લગાવી આપઘાત કરતા ચકચાર મચી ગઈ હતી. મૂળ ચોટીલાના રાજપરા ગામનો વિશાલ સોરાણી છેલ્લા ત્રણ વર્ષથી જીવનશાળામાં અભ્યાસ કરતો હતો. તેણે ૨૭ સપ્ટેમ્બરને રવિવારે રજાના દિવસે, હોસ્ટેલના રૂમમાં દોરડા વડે પંખે લટકી મોતને વહાલું કર્યું હતું. હોસ્ટેલમાં બનેલી આ ઘટનાને પગલે અન્ય વિદ્યાર્થીઓમાં ભયનો માહોલ વ્યાપી ગયો છે.

આપઘાતની ઘટના અંગે હોસ્ટેલ સંચાલકોને જાણ કરવામાં આવતા તેઓ

જોવા મળ્યો હતો સિંહની હિલચાલ પર નજર રાખવા તેમજ તેને સુરક્ષિત રીતે રેસ્કયૂ કરવા માટે કામગીરી ચાલુ રાખવામાં આવી હતી.

ગીર અને આસપાસના વિસ્તારોમાં સિંહ સંરક્ષણની કામગીરી દરમિયાન વનવિભાગના અધિકારીઓ, ફોરેસ્ટર અને ટ્રેકર્સ સતત જોખમ વચ્ચે ફરજ બજાવી રહ્યા છે. બીમાર કે ઇજાગ્રસ્ત સિંહોને રેસ્કયૂ કરવા માટે ઘણી વખત નજીકથી કામગીરી કરવી પડતી હોય છે, જેમાં વનકર્મીઓ માટે પણ જોખમ રહે છે. નવી બારપટોળીની ઘટનાએ સિંહ રેસ્કયૂ અને સંરક્ષણની કામગીરીમાં જોગયેલા કર્મચારીઓના જોખમને ફરી એકવાર ઉજાગર કર્યું હતું. ■

વિસાપદરના પ્રેમપરા ગામે મહિલાની હત્યાનો ભેદ ઉકેલાયો, અનૈતિક સંબંધોની શંકામાં કૌટુંબિક કાકાએ જ હત્યા કરી હતી

હત્યાના બનાવમાં અન્ય કોઈ સહયોગી કે પુરાવાઓ છેકે નહીં તે દિશામાં પોલીસે વધુ તપાસ હાથ ધરી છે

જ ૧૧૨ (ઇમરજન્સી હેલ્પલાઇન) અને ૧૦૮ એમ્બ્યુલન્સને ફોન કરી જાણ કરી હતી. માહિતી મળતા જ વિસાવદર પોલીસ કાફલો તાત્કાલિક ઘટનાસ્થળે દોડી ગયો હતો અને તપાસનો ધમધમાટ શરૂ કર્યો હતો. ઘટનાની તપાસ દરમિયાન મૃતક મહિલાના પતિને જાણ થઈ હતી કે આ જ ગામના અર્જુભાઈ ગોવિંદભાઈ ભટેલીયા નામના શપ્સે ઝેરી દવા પી લીધી છે, જેથી તેમને હાલ હોસ્પિટલમાં સારવાર અર્થે ખસેડવામાં આવ્યા છે.

આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને પોલીસે હુમન ઇન્ટેલિજન્સ અને ટેકનિકલ સોર્સના આધારે ઊંડાણપૂર્વક તપાસ હાથ ધરી હતી, જે માં અર્જુભાઈ ગોવિંદભાઈ

હોસ્ટેલમાં દોડી આવ્યા હતા અને સમગ્ર મામલે સ્થાનિક પોલીસને જાણ કરી હતી.

જસદણ પોલીસની ટીમ ઘટનાસ્થળે પહોંચી હતી. પોલીસે હોસ્ટેલના રૂમમાં દોરડા વડે પંખે લટકતા વિદ્યાર્થી વિશાલ સોરાણીના મૃતદેહને નીચે ઉતારી પોસ્ટમોર્ટમ માટે જસદણ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે મોકલ્યો હતો અને બનાવ અંગેનું ચોક્કસ કારણ જાણવા આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરી છે.

મૃતક વિદ્યાર્થીના રૂમમાં તપાસ દરમિયાન કોઈ શંકાસ્પદ ચીજવસ્તુ કે સુસાઇઝ નોટ મળી આવી નથી, જેથી વિદ્યાર્થીએ આત્મહત્યા કરી હોવાની પોલીસે શંકા વ્યક્ત કરી છે. જોકે પોલીસે હત્યાનું કારણ જાણવા માટે આસપાસના લોકોની ધૂંધપરછ હાથ ધરી છે. ■

ભાવનગરના જૂના બંદરની ખાડીમાં અચાનક ડોલ્ફિન દેખાતાં લોકોમાં ફુતૂહલ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભાવનગરઃ શહેરના જૂના બંદર વિસ્તારમાં આવેલા દરિયાઈ ખાડીના પાણીમાં ભરતી વેળાએ અચાનક એક સુંદર ડોલ્ફિન માછલી દેખાતાં સ્થાનિક રહીશો તેમજ રાહદારીઓમાં ભારે આશ્ચર્ય અને કૂતુહલનો માહોલ સર્જાયો હતો. કેબલ સ્ટેડ બ્રિજ નજીકથી પસાર થઈ રહેલા એક સ્થાનિક નાગરિકની નજર પાણીમાં રમી રહેલી ડોલ્ફિન પર પડતાં જ તેણે આ અંગે આસપાસના લોકોને જાણ કરી હતી, જેને પગલે જોતજોતામાં આ અનોખા દરિયાઈ જીવને નિહાળવા માટે લોકોના ટોળેટોળાં ખાડી નજર એકત્ર થઈ ગયા હતા.

પ્રાથમિક અનુમાન મુજબ દરિયામાં આવેલી ઊંચી ભરતીના કારણે પાણી ખાડીના અંદરના ભાગ સુધી ધસી આવ્યું હતું, જેની સાથે જ આ ડોલ્ફિન પણ ભલ્લથી અથવા ખોરાકની શોધમાં ખાડીના શાંત પાણીમાં આવી પહોંચી હોવાનું

જામનગરમાં પ્રથમ વખત વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી “બર્ડ એટલાસ” સર્વે યોજાયોઃ ફર પક્ષીપ્રેમીઓએ ૨૫ ગ્રીડમાં ફરીને તૈયાર કર્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) જામનગરઃ શહેરમાં પ્રથમ વખત પક્ષીઓની સંખ્યા, વિવિધતા અને ઋતુ પ્રમાણે તેમની હાજરીનો વૈજ્ઞાનિક ડેટાબેઝ તૈયાર કરવાના હેતુથી બર્ડ કન્ઝર્વેશન સોસાયટી ગુજરાત તથા જામનગરની વિવિધ પ્રકૃતિપ્રેમી,જીવદયપ્રેમી સંસ્થાઓના સંયુક્ત પ્રયાસથી “જામનગર બર્ડ એટલાસ” કાર્યક્રમ યોજાયો હતો.

બર્ડ એટલાસના પ્રથમ તબક્કામાં કુલ ૬૨ પક્ષીપ્રેમીઓ, વાઈલ્ડલાઈફ ફોટોગ્રાફરો, પક્ષીવિદો, વન વિભાગના અધિકારીઓ-કર્મચારીઓ તથા આમંત્રિતોએ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો. વહેલી સવારથી જ અલગ અલગ ટીમો દ્વારા જામનગર શહેરના વિવિધ નિર્ધારિત વિસ્તારોમાં ફરીને પક્ષીઓનું નિરીક્ષણ અને નોંધણી કરવામાં આવી

ભાવનગરના જૂના બંદરની ખાડીમાં અચાનક ડોલ્ફિન દેખાતાં લોકોમાં ફુતૂહલ

માનવામાં આવી રહ્યું છે. દરિયાઈ ખાડીમાં અચાનક ડોલ્ફિનનું આગમન થતાં જ વિસ્તારમાં વાયુવેગે આ સમાચાર પ્રસરી ગયા હતા.

ઘટનાની જાણ થતાં જ વન વિભાગની ટીમ તાત્કાલિક ધોરણે ઘટનાસ્થળે દોડી આવી હતી. વન વિભાગ દ્વારા ડોલ્ફિનની સ્થિતિ અને તેની વર્તણૂક પર સતત નિરીકાઈથી નજર રાખવામાં આવી રહી છે.

ખાડી કિનારે લોકોની ભારે ભીડ એકઠી થઈ હોવાથી ડોલ્ફિન ભયભીત ન થાય અને તેને કોઈ પ્રકારની પરેશાની કે હાનિ ન પહોંચે તે માટે વન વિભાગ અને પોલીસ તંત્ર દ્વારા ભીડને નિયંત્રિત કરવાની કામગીરી પણ હાથ ધરવામાં આવી હતી.

વન વિભાગના અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર, ભરતી ઓસર્યા બાદ ડોલ્ફિન કુદરતી રીતે પાણીના વહણ સાથે ફરી ઊંડા દરિયામાં પરત જાય છે કે કેમ

જૂનાગઢમાં ગિરનાર પર્વત પર અંબાજી મંદિર ખાતે સ્વચ્છતા અભિયાન યોજાયું

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) જૂનાગઢઃ ગુજરાતભરમાં ‘સેવા સંકલ્પ અભિયાન ૨૦૨૬’ શરૂ કરાયું છે. આ અભિયાનનો મુખ્ય હેતુ “શિક્ષિત ભારત, સમૃદ્ધ ભારત અને વિકસિત ભારત ૨૦૪૭” ના વિઝનને સાકાર કરવાનો છે.

જે અંતર્ગત જૂનાગઢ જિલ્લામાં અનેકવિધ સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવામાં આવી રહી છે. ૧૦ દિવસના મેળામાં ઘણી ગંદકી ફેલાહ હોવાથી સ્વચ્છતા અભિયાન ચલાવવામાં આવ્યું હતું.

જેના ભાગરૂપે તા. ૨૭/૦૯/૨૦૨૬ના રોજ જૂનાગઢ મહાનગરપાલિકા તંત્રના માર્ગદર્શન હેઠળ જૂનાગઢ શહેરના પવિત્ર તીર્થધામ ગિરનાર પર્વત પર આવેલા અંબાજી મંદિર ખાતે ‘સ્વચ્છ ભારત અભિયાન’ અને ‘સ્વચ્છતા હી સેવા’

તરી. વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી સર્વે હાથ ધરવા માટે જામનગર શહેરને કુલ ૨૫ ગ્રીડમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યું હતું. દરેક ગ્રીડ માં બે સબસેલ અને દરેક સબસેલમાં ચાર ચેકલિસ્ટ મુજબ સર્વે હાથ ધરવામાં આવ્યો હતો. આમ કુલ ૨૦૦ ચેકલિસ્ટ તૈયાર કરવામાં આવ્યા હતા. આ ચેકલિસ્ટના આધારે વિવિધ વિસ્તારોમાં જોવા મળતા પક્ષીઓની જાતિ, હાજરી અને અન્ય જરૂરી વિગતોનું વૈજ્ઞાનિક રીતે દસ્તાવેજીકરણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ સર્વે બાદ શહેરમાં કયા વિસ્તારોમાં કયા પ્રકારના પક્ષીઓ જોવા મળે છે, કયા પક્ષીઓ કાયમી વસવાટ કરે છેઅને કયા પક્ષીઓ ઋતુ પ્રમાણે જામનગરમાં આવે છે, તેની વધુ વ્યવસ્થિત સમજ મેળવવામાં આ ડેટા મહત્વપૂર્ણ બની રહેશે. ■

તેના પર વિશેષ નજર રાખવામાં આવી રહી છે. જો ઓટ આવ્યા પછી પણ ડોલ્ફિન ખાડીના ઈક્ષ્ણ પાણીમાં ફસાઈ જશે તો તેને સુરક્ષિત રીતે રેસ્કયૂ કરી ઊંડા દરિયાઈ વિસ્તારમાં છોડવા માટેનું જરૂરી આયોજન પણ ચિચારાધીન છે. અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, ભાવનગર જિલ્લાનો દરિયાકાંઠો દરિયાઈ જીવસૃષ્ટિ અને જૈવવિવિધતાની દ્રષ્ટિએ ખૂબ જ સમૃદ્ધ માનવામાં આવે છે. આ અગાઉ પણ ભાવનગરના મહુવા અને તળાજાના દરિયાઈ વિસ્તારોમાં અવારનવાર ડોલ્ફિન જોવા મળવાના કિસ્સાઓ સામે આવી ચૂક્યા છે. જૂના બંદરની ખાડી સુધી ડોલ્ફિનનું આવી પહોંચવું એ સ્થાનિક દરિયાઈ પર્યાવરણ અને જીવસૃષ્ટિની સક્રિયતા તરફ નિર્દેશ કરે છે. હાલ વન વિભાગની ટીમ સ્થળ પર તૈનાત રહીને ડોલ્ફિનની સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા માટે તમામ જરૂરી પગલાં ભરી રહી છે.

અન્યવે વિશેષ સ્વચ્છતા ઝુંબેશ હાથ ધરવામાં આવી હતી. આ સફાઈ ઝુંબેશ દરમિયાન અંબાજી મંદિરથી નીચે ઉતરવાના માર્ગ તેમજ પગથિયાં અને સીડીઓ પર સઘન સફાઈ કામગીરી કરવામાં આવી હતી. આ તકે ઉપસ્થિત તમામ સ્વચ્છતા પ્રેમીઓ અને મહાનુભાવોએ માતા ધરવામાં આવી રહી છે. આ ઉપરાંત વિવિધ એન.જી.ઓ.ના સ્વયંસેવકો, સફાઈ કર્મચારીઓ, ભાવિક ભક્તો અને બહોળી સંખ્યામાં પ્રકૃતિ પ્રેમીઓએ પણ જોડાઈને શ્રમદાન કયું હતું. ■

સુરેન્દ્રનગરમાં કચ સ્થળે વીજયોરી ઝડપાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) સુરેન્દ્રનગરઃ જિલ્લામાં વીજયોરીના બનાવો પર અંકુશ લાવવા અને વીજયોરી કરતા તત્ત્વો સામે કડક કાર્યવાહી કરવાના હેતુથી પશ્ચિમ ગુજરાત વીજ કંપની લિમિટેડ (વીજવીસીએલ) દ્વારા સુરેન્દ્રનગર જિલ્લામાં વિશેષ મેળા ચેકિંગ ડ્રાઇવ હાથ ધરવામાં આવી હતી.

આ કામગીરી દરમિયાન કુલ ૪૭૫ વીજ જોડાણોની તપાસ કરવામાં આવી હતી. જેમાંથી ૬૪ વીજ જોડાણોમાં વીજયોરી ઝડપાતાં કુલ રૂ.૪૯.૬૫ લાખનો દંડ ફટકારવામાં આવ્યો હતો.

વીજ વિભાગની આ વ્યાપક કામગીરીથી વીજયોરી કરતા તત્ત્વોમાં ફફડાટ ફેલાયો છે. (વીજવીસીએલ) દ્વારા વીજયોરીને ડામવા માટે જિલ્લામાં એકસાથે ૩૨ ટીમો ઉતારીને વિવિધ વિસ્તારોમાં સઘન ચેકિંગ હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું.

આ મેળાઝાઇમાં લીંબી, સાધલા, ચુડા, ધાંધલપુર, રાણાગઢ અને કુંડલા સહિત કુલ ૭ વિસ્તારોને આવરી લેવામાં આવ્યા હતા. વીજ વિભાગની ટીમોએ નક્કી કરેલા વિસ્તારોમાં જઈ વીજ જોડાણોની ઝીણવટભરી તપાસ કરી હતી અને વીજયોરીના કિસ્સાઓ શોધી કાઢ્યા હતા. ■

રાજકોટ સહિત ગુજરાતભરમાં આવતીકાલ (૨૮મી સપ્ટેમ્બર)થી સળંગ ૩ દિવસ સુધી બેંકોની હડતાળ શરૂ થવા જઈ રહી છે. તે પહેલા રવિવારે બેંકો ચાલુ રહી હતી, જેથી બેંક ખાતા ધારકોએ પોતાના બેંકના કાર્યો કર્યા હતા.

– પ્રણિપ સેદાણી

ધર્મ દર્શક

મુંબઈ સમાચાર

૫

મધ્ય ગુજરાત આવૃત્તિ
સોમવાર ■ તા. ૨૮-૯-૨૦૨૬

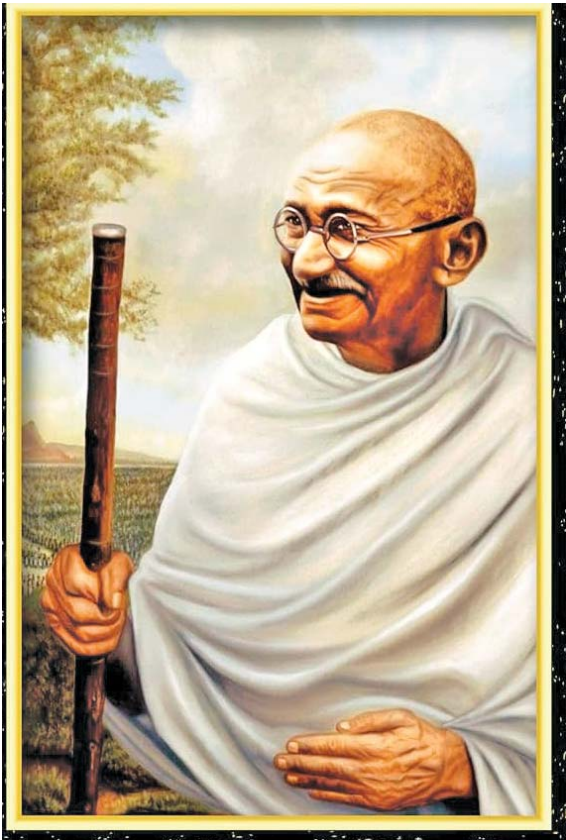
માનસ મંથન

મોરારિબાપુ

feedback@bombay
samachar.com

જે સાચા અર્થમાં મહાત્મા હોય છે તેઓ જાગૃતિપૂર્વક આપણી જેમ જીવતા હોય છે અને એમાં ગાંધીબાપુ બહુ આગળ નીકળી ગયેલા મહાપુરુષ દેખાય છે. આપણી દ્રષ્ટિમાં તેઓ મહાત્મા છે પરંતુ એમણે પોતે ક્યારેય એવું નથી વિચાર્યું કે હું મહાત્મા છું. ક્યારેક કોઈ કવિ બોલે તો અન્યના આનંદ માટે કહેતા કે, હું મહાત્મા છું. બાકી તો તેઓ સામાન્ય સ્તર પર જ જીવતા અને સામાન્ય બનીને જીવવું એ જ વ્યક્તિની મોટાઈ છે. તો મેં ‘રામચરિતમાનસ’ના સાત કાંડમાં મહાત્માના જે લક્ષણો જોયા છે એમાં ‘બાહકાંડ’માં હૃદયની આરપારતા એ મહાત્માનું એક લક્ષણ છે. હૃદયની વિશુદ્ધિ, જે એક મહાત્મામાં હોવી જોઈએ. ‘માનસ’નું ત્રીજું સોપાન છે, ‘અરણ્યકાંડ’. ગાંધીબાપુના સંદર્ભમાં એમાં મેં કહ્યું હતું કે તપસ્યા એ મહાત્માનું ત્રીજું લક્ષણ છે. ગાંધીજી એમની પ્રાર્થનાસભાઓમાં એમ કહેતા કે મારે સવાસો વર્ષો સુધી જીવવું છે. મારે મરવું નથી, પરંતુ જે પ્રકારનું આજે વાતાવરણ જોઈ છું તો એમ થાય છે કે હું જીવી નહીં શકું! સાહેબ, મહાત્માપણાની જેને અનુભવ થયો હોય તે જ આમ કહી શકે. એમણે કહી રાખ્યું હતું કે મારી હત્યા થશે.અને જ્યારે હું મરું ત્યારે જો મારા મુખમાંથી ‘રામ’ નીકળે તો માનજો કે આ વ્યક્તિએ ઉપાસના કરી હતી, મેં સત્યની પૂજા કરી હતી.

‘રામચરિતમાનસ’ના ‘અરણ્યકાંડ’માં તમને શબ્દોની તપસ્યા, જાનકીના નિરહમાં ભગવાન રામની તપસ્યા, રામનું દુઃખ જોઇને લક્ષ્મણજીની તપસ્યા જોવા મળશે. આખો ‘અરણ્યકાંડ’ તપસ્યાથી ભરેલો છે. મહાત્માની મારી વ્યાખ્યા છે કે તે તપસ્વી હોય. હું આપને નિવેદન કરું છું કે આ અર્થમાં ગાંધીબાપુને જુઓ. તપસ્યાના કેટલાયે આચારો છે. તપસ્યા ત્રણ સ્તર પર થતી હોય છે. માનસિક સ્તર પર, શારીરિક સ્તર પર અને વાલિક સ્તર પર. સૌથી રચુળ તપસ્યા છે-શારીરિક સ્તર પર થતી તપસ્યા. એવી તપસ્યાને પણ વંદન છે. શારીરિક સ્તરની તપસ્યાનો મારો અર્થ છે કે કોઈ કારણવશ, કોઈ લક્ષ્યની સિદ્ધિ માટે જે પોતાના શરીરને વધારે કષ્ટ આપે છે. ચાલો માની લીધું કે તપથી શુદ્ધિ મળે છે, પરંતુ

કેટલાયે લોકો પોતાના શરીરને વધુ પડતું કષ્ટ આપે છે. અતિ શારીરિક તપસ્યા કરે. હું આલોચનામાં નહીં જાઉં, સૌની પોતાની શ્રદ્ધા હોય છે, નમન. હું એટલી પ્રાર્થના જરૂર કરું કે જે તપસ્યા તમારા મનની પ્રસન્નતા છીનવી લે તે ખરેખર તપસ્યા છે કે નહીં, તે પાકું કરજો. કરસોટી પર ખરું કરજો. મેં જોયું છે કે અતિ તપસ્યા કરનારા ક્યારેય હસતા નથી, બહુ ગંભીર બની જાય છે. ચીડિયા સ્વભાવના થઇ જાય છે. આખો વખત ચીડ-ચીડ કરે છે. સાવ તળપટ્ટી બોલમાં કહીએ તો બોલાવ્યાએય નથી થતા. તપસ્યા હોવી જોઈએ, હું કબૂલ કરું, શારીરિક સ્તર પર હોવી જોઈએ, પરંતુ જે તપસ્યા માણસની પ્રસન્નતા છીનવે તેનો શો અર્થ? હું ફરી એક વાર

ભગવાન જગદ્ગુરુ આદિ શંકરાચાર્યને યાદ કરું. એમણે કહ્યું હતું કે- પરસનચતિતે પરમાતમ દરશના। (જ્યાં સુધી ચિત્ત પ્રસન્ન નથી હોતું ત્યાં સુધી પરમાત્મા દર્શનનું દ્વાર નથી ખુલતું. ચૈતસિક પ્રસન્નતા પરમાત્માના દર્શનનું એક દ્વાર છે, એવું આચાર્યચરણ વિવેકચુડામણીમાં ફરમાવે છે. તપસ્વી પ્રસન્ન ચિત્ત હોવો જોઈએ. તમે હૃદયથી વધારે ઉપવાસ કરો...ઘણાં મને કહે કે મને ઓમકાર દેખાય છે. હું તેને કહું કે તને ઓમકાર નહીં, તારો અહંકાર દેખાય છે. પહેલાના સમયમાં ઘણા કઠિન શારીરિક તપ કરતાં. નદીના પ્રવાહમાં બેસી રહેતા, પ્રખર તાપમાં પોતાને શેકતા, કોઈ વળી ખીલા પર પોતાને સુવડાવતા, તો કોઈ કોડા મારતા. પરંતુ આ કળિયુગ છે, હૃદયથી વધુ શરીરને સુખ પણ ન આપો અને હૃદયથી વધુ દુઃખ પણ ન આપો. ભગવાને ગીતામાં યુક્તાહાર પર બલ આપ્યું છે. ભગવાન કહે છે કે તમે જો વધુ ભૂખ્યા રહેશો તો તમારી અંદર બેઠેલો હું વધુ દુઃખી થઈશ. તમે ઉપવાસ કરો, જરૂર કરો પણ હૃદયથી વધુ નહીં. ખરેખર તો જેને આપણે પ્રેમ કરીએ છીએ તેના મનની વધુ નિકટ રહેવું તેનું નામ ઉપવાસ છે. આપણું નિરંતર હરિ સ્મરણ બની રહે તે ઉપવાસ છે. બાપ ! હું આપને કહી રહ્યો હતો કે જે પ્રસન્નતા ન દે તે તપસ્યાનું કોઈ મૂલ્ય નથી. પ્રસન્નતાના ભોગે કવવામાં આવતી તપસ્યાનું કોઈ મૂલ્ય નથી. લોકો મોનવ્રત લે અને પછી આખા ઘર સામે રાત-દિન ગુસ્સો કરે.

વધુ પડતાં કષ્ટથી આત્માને કદાચ દુઃખ ન થાય પરંતુ આત્મપીડન પણ જરૂરી નથી. આજે કલિયુગમાં આપણે ચારે તરફ અગ્નિ લગાવીને બેસી જઈએ એવી તપસ્યા સંભવ નથી. સૌ માટે સંભવ નથી. સંતો કહી શકે કદાચ તો તેમને પ્રણામ. આપણે મહિનાઓ સુધી ઉપવાસ કરીએ તે શક્ય નથી. ઘણા એમ કહે કે ગાંધીજીએ ખૂબ ઉપવાસ કર્યા હતા. સામેની વ્યક્તિને પીડા આપવા ઉપવાસ કર્યા હતા. ગાંધી અને હિંસા ? અસંભવ. નહીં, લોકોએ એમના ઉપવાસોનો ખોટો અર્થ રચ્યો છે. એમણે કોઈને પીડા દેવા માટે ઉપવાસ નહોતા કર્યા. ગાંધીબાપુ, હું જ્યાં સુધી સમજ્યો છું ત્યાં સુધી બીજાને પીડા આપવા તપ નહોતા કરતા. એમાં ઉપવાસ આત્મશોધ અને આત્મશુદ્ધિ માટેના હતા. એમના ઉપવાસ, એમની શારીરિક સ્તરની તપસ્યા હતી. ગાંધી પરંપરાના ઘણા લોકોને મેં જોયા છે જે એમની સંરચાઓમાં, એમાં આશ્રમોમાં, કોઈનાથી, કોઈ કર્મચારીથી કે વિદ્યાર્થીની ભૂલ થઈ હોય તો તેની શુદ્ધિ માટે ઉપવાસ કરતા હતા.

(સંકલન: જયદેવ મોંડક)

પિતૃ ને શ્રાદ્ધ

સનાતની વિચારધારા અનુસાર પિતૃલોક એ એક સૂક્ષ્મ લોક છે જ્યાં, જેમને પૃથ્વીથી મુક્તિ મળી ગઈ છે પણ હજુ સ્વર્ગમાં સ્થાન નથી મળ્યું તેવાં, જીવનમાં સાત્ત્વિકતાને ધારણ કરી ચૂકેલાં, પૂર્વજો વાસ કરે. આ ધારણા અનુસાર તેનું સ્થાન પૃથ્વી અને સ્વર્ગલોગ વચ્ચે હોય તેમ માની શકાય. શાસ્ત્ર-વિદ્યા અનુસાર પિતૃલોક ધર્મરાજ યમના નિયંત્રણ હેઠળ હોય છે. પિતૃ એટલે પૂર્વજ, પૂર્વ + જ અર્થાત જે (આપણાં વંશમાં) આપણી પહેલાં જન્મ્યાં છે તે. જેમણે દેહત્યાગ કરી દીધો છે તે બધાંનો આમાં સમાવેશ થાય. અહીં બાળક પણ હોઈ શકે અને પરદાદા પણ. તેમનું અસ્તિત્વ આપણા જીવન પર અજાણતાં પણ પ્રભાવ પાડે. દેવતાઓને જેમ દેવગણ કહેવાય તેમ પિતૃઓને પિતૃગણ કહેવાય. દેવતાઓ જેમ દેવલોકમાં રહે તેમ પિતૃઓ પિતૃલોકમાં રહે. એમ કહેવાય છે કે માનવીને સૌથી સરળતાથી, સૌથી વધુ આશીર્વાદ પિતૃઓ તરફથી મળી રહે. જે તે માનવી તેનો વંશજ હોવાથી પિતૃઓ જાણે કૃપા કરવા તત્પર જ હોય. શાસ્ત્રમાં કહેવાનું છે કે ‘પિતૃણાં પ્રીતિકારણાત્ પ્રજા સુખં લભતે’ અર્થાત પિતૃઓની પ્રીતિ પ્રાપ્ત થાય તો, પિતૃઓ તૃપ્ત થાય તો, વંશજ સુખી રહી શકે.

એ વાત તો સ્વાભાવિક છે કે આત્મા શરીર છોડ્યાં પછી પોતાનાં કર્મ અનુસાર જે તે લોકમાં જાય. જો આત્મા પૂર્ણ મુક્તિ ન પામે, હજુ પણ ‘સંબંધો’ અને ‘સંબંધીઓ’ સાથે ઋણાનુબંધ પૂર્ણ ન થયું હોય, તો પૂર્વજ બંધનમુક્ત થાય ત્યાં સુધી પિતૃલોકમાં વાસ કરે. આ બંધનમુક્તિ માટે પૃથ્વી પર જીવિત વંશજ દ્વારા કરાતી ક્રિયા એટલે શ્રાદ્ધ. વંશજ માટે આ ઋણ ઉતારવાની પ્રક્રિયા સમાન છે. શ્રાદ્ધ ઉપરાંત તર્પણ, પિંડદાન, સત્કર્મ, ચોક્કસ શાસ્ત્રી ક્રિયાકાંડ, તથા ભક્તિથી પણ પિતૃઓને તૃપ્ત કરી શકાય. એમ માની શકાય કે જો વંશજો સદ્ગુણવંતા હોય તો પિતૃઓની ઉર્ધ્વ ગતિ સરળ બની શકે.

‘પુત્ર’ અથવા ‘પુત્રી’ એ ઉપપદ સમાસ છે. આ શબ્દોનો અર્થ થાય છે – ‘પુ’ નામના નર્કમાંથી તારનાર અથવા તારનારી. આ શબ્દ એમ સ્થાપિત કરે છે કે પિતૃઓને અમુક પ્રકારની નકારાત્મક સ્થિતિમાંથી બહાર કાઢવાનું ઉત્તરદાયિત્વ પુત્ર અથવા પુત્રીનું છે. જોવાની વાત એ છે કે અહીં પુત્ર અને પુત્રી વચ્ચે કોઈ ભેદભાવ નથી. જેમ પુત્ર શ્રાદ્ધ કરી શકે તેમ પુત્રી શ્રાદ્ધ કરી જ શકે. શ્રાદ્ધ શબ્દ શ્રદ્ધા પરથી આવ્યો છે. શ્રાદ્ધ એટલે શ્રદ્ધાપૂર્વક કરવામાં આવતી ક્રિયા. પિતૃઓના – પૂર્વજોના આત્માને શાંતિ અને તૃપ્તિ મળે તે માટે આ જરૂરી છે તેમ કહી શકાય.

સનાતની સંસ્કૃતિ અનુસાર ગૃહસ્થ પર ત્રણ પ્રકારનું ઋણ હોય છે, દેવઋણ, ઋષિઋણ અને પિતૃઋણ. યજ્ઞ, પૂજા, અર્ચન, ભક્તિ અને આરાધના કરવાથી દેવઋણથી મુક્ત થઈ શકાય. ઋષિઓ દ્વારા સ્થાપિત જ્ઞાનનો સ્વીકાર કરવાથી, તેનું રક્ષણ કરવાથી અને તેનો પ્રસાર કરવાથી ઋષિઋણથી મુક્ત થઈ શકાય. પિતૃઓ પ્રત્યેનો આદર જાળવી રાખી તેમનું તર્પણ-શ્રાદ્ધ કરવાથી પણ પિતૃઋણમાંથી મુક્તિ મળી શકે. ઋણ મુક્ત થવું એ ગૃહસ્થાશ્રમનું પાલન કરનાર માટે આ અતિ આવશ્યક બાબત ગણાય. ઋણ મુક્તિ એ માત્ર ધાર્મિક કાર્ય નથી પરંતુ નૈતિક કર્તવ્ય પણ છે.

પિતૃઋણમાંથી મુક્ત થવા શ્રાદ્ધ કરવામાં આવે છે. અહીં જે અર્પણ કરવામાં આવે છે તે ભૌતિક અન્ન માત્ર નથી પરંતુ આપણી ભાવના, શ્રદ્ધા અને કૃતજ્ઞતાનો ભાવ છે. અહીં અન્યથા ભુલાઈ જતી વંશપરંપરાગત બાબતો ફરીથી સ્મૃતિપટ પર ઊભરી આવે છે. પિતૃઓને કેન્દ્રમાં રાખી અહીં જીવંત માવતર પ્રત્યે પણ ઋણ સ્વીકૃતિ થઈ જતી હોય છે. અહીં વ્યક્તિને એ અનુભૂતિ થઈ શકે કે પોતે એક વિશાળ શૃંખલાનો ભાગ છે. અહીં એ વાસ્તવિકતા સમજમાં આવી જાય કે વ્યક્તિનું પોતાનું અસ્તિત્વ પૂર્વજોને કારણે છે. જ્યારે વ્યક્તિ એમ સમજે કે પોતે તો શૃંખલાની એક કડી માત્ર છે ત્યારે અહંકાર પણ ક્ષીણ થતો જાય. આ બધાંને કારણે ક્યાંક સંતોષ અને શાંતિનો ભાવ પણ પ્રાપ્ત થઈ શકે.

જેમ ઈશ્વરને કોઈ પણ સમયે ભજી શકાય તેમ પિતૃઓને તૃપ્ત કરવા કોઈપણ સમયે શ્રાદ્ધ કરી શકાય. છતાં પણ ભાદ્રપદ – ભાદરવા માસના કૃષ્ણ પક્ષને પિતૃપક્ષ કહેવામાં આવે છે. ચંદ્રમાસ મુજબ જ્યારે દક્ષિણાયનની સ્થિતિ હોય ત્યારે શ્રાદ્ધથી પિતૃઓને પ્રસન્ન તેમ જ તૃપ્ત કરવા માટેનો શ્રેષ્ઠ સમય ગણાય છે. પોતે અન્નનું નહીં પણ માત્ર સુવર્ણનું જ દાન કરેલું હોવાથી કણને સ્વર્ગમાં સોનાની વસ્તુઓ જ મળતી, અન્ન નહીં. તે સમયે ભગવાને તમને અન્નના દાન માટે ભાદરવા માસના કૃષ્ણ પક્ષમાં પૃથ્વી પર મોકલ્યા અને ત્યારથી પિતૃપક્ષ-શ્રાદ્ધની પરંપરા શરૂ થઈ. દુનિયાદારીની ભાષામાં કહીએ તો પૃથ્વી પર આ સમયે નવો પાક તૈયાર થયો હોવાથી, પિતૃલક્ષી અન્નનું દાન સરળ બની શકે. પિતૃલોક એ સૂક્ષ્મ-સ્થાન છે અને પિતૃ એ સૂક્ષ્મ અસ્તિત્વ છે. અહીં સૂક્ષ્મ બાબતો જ પહોંચી શકે, ભૌતિક કે રચૂળ નહીં. અહીં ભાવના પહોંચે પિંડ નહીં. અહીં લાગણી પહોંચે, ખોરાક નહીં. શ્રાદ્ધમાં જે અર્પણ કરવામાં આવે છે તે ખોરાક માત્ર નથી પણ પિતૃઓ પરે સ્મરણ, આદર, ઋણ સ્વીકૃતિ અને તૃપ્તિનો સંદેશ છે. શ્રાદ્ધમાં કાગડાંને ચોક્કસ વિધિવિધાન પ્રમાણેનું અન્ન અર્પણ કરવામાં આવે છે. કાગડાંને પિતૃઓનો દૂત મનાય છે. કાગડો એ પિતૃઓનું પ્રતીક પણ છે. શ્રાદ્ધ એ શ્રાદ્ધનો વિષય હોવાથી, જો કાગડાંનાં અસ્તિત્વમાં પિતૃઓનું અસ્તિત્વ, ભાવનાત્મક રીતે, સ્વીકારી શકાય તો, ચોક્કસ, સૂક્ષ્મ ભાવે અર્પણ કરાયેલ શ્રાદ્ધ પિતૃઓને પહોંચી શકે.

શ્રાદ્ધની પરંપરાનું પાલન કરવાથી માનવીને જીવનનું અસ્થાયીપણું ફરીથી ધ્યાનમાં આવે, જીવનની કેટલીક વાસ્તવિકતા સમજમાં આવી શકે તેમ હોવાથી આધ્યાત્મિક પ્રગતિ માટે જરૂરી નિર્લેપતા તરફ ડગલાં માંડી શકાય, પિતૃઓને યાદથી સંસ્કાર અને પરંપરા તાજા થાય, પોતાનાં ઇતિહાસ માટે ગૌરવ અનુભવાય, ભૂતકાળમાં સ્થાપિત થયેલી સામાજિક શીખને આધારે જીવન સુગમ બની શકે, કૌટુંબિક મૂલ્યો માટે સમજ સ્થાપિત થાય અને તે મુજબ નૈતિક વ્યવહાર શક્ય બને અને આ બધાં સાથે પિતૃઓ સાથે જોડાયેલા રહેવાની, જોડાયેલા હોવાની ભાવના સ્થાપિત થઈ શકે. મનોવૈજ્ઞાનિક દૃષ્ટિએ પણ આ પ્રકારનો ભાવનાત્મક સંબંધ સકારાત્મક પરિણામ લાવી શકે.

શ્રાદ્ધ માત્ર ધાર્મિક વિધિ નથી, પરંતુ તે માનસિક, સામાજિક, ધાર્મિક, સાંસ્કૃતિક તેમજ વૈજ્ઞિક ઘટના છે. પૂર્વજોનું સ્મરણ કરવાથી, માનસિક રીતે અહીં એક પ્રકારની નમ્રતા આવે. સામાજિક સ્તરે અહીં સમાવેશીય વિચારધારાને મહત્વ મળે. ધાર્મિક પરિરેશ્નમાં અહીં સૂક્ષ્મ અસ્તિત્વ પ્રત્યેની સભાનતા જાગ્રત થાય. સાંસ્કૃતિક દ્રષ્ટિકોણ પ્રમાણે અહીં પરંપરાની નિભાવણીથી સંસ્કૃતિ માટે વિચારશીલ-જાગ્રતતા સ્થાપિત થઈ શકે. વૈજ્ઞિક ઘટનાને બે રીતે જોઈ શકાય, એક તો પરંપરા પ્રત્યે કરુણ સ્થાપિત થાય અને બીજું, સમગ્ર બ્રહ્માંડનાં સમીકરણો વિશે સંવેદનશીલતા જાગે. આ એક પ્રતીકાત્મક ઘટના પણ છે.

સિદ્ધિ-બુદ્ધિ માતા પાર્વતીને કહે છે, માતા જલ્દી કહો ચ્યવન ઋષિ અને સુકન્યા કઈ રીતે હંમેશાં યુવાન રહે છે, અમારે એ કથા સાંભળવી છે. માતા પાર્વતી કહે છે, ‘ઘણાં વરસોથી ભગવાન શિવની આરાધના કરતા ઋષિ ચ્યવન ક્યારે વૃદ્ધ થઈ જાય છે એની પણ એમને ખબર પડતી નથી. વનવિહાર દરમિયાન સુકન્યાને લાંબેથી માટીના મોટાં ઢેકામાં બે ચમકદાર મોતી દેખાય છે. હાથ મોતી સુધી પહોંચી ન શકતાં સુકન્યા એના હાથમાં રહેલાં બે તીરથી એ મોતી કાઢવાની કોશિશ કરે છે. તીર માટીના ઢેકામાં ખૂંપતાં જ ચ્યવન ઋષિ બરાડા પાડતાં ઊભા થઈ જાય છે. એમની બંને આંખો ફૂટી ગઈ હોય છે. ચ્યવન ઋષિ કોથિત થતા કહે છે, ‘આ દુષ્ટ કોણ છે? જેણે મારી આંખો ફોડી નાખી, હું તો ઘણાં વરસોથી આરાધનામાં વ્યસ્ત છું, બોલો, જલદી અથવા હું શાપ આપીશ તો ક્યાંયના નહીં રહો.’ ગભરાયેલી સુકન્યા ચ્યવન ઋષિની માફી માગે છે. ચ્યવન ઋષિ કહે છે, ‘માફી માગો તો શું અર્થ? મારે તો જીવનભર આંખોની રોશની વગર જ જીવવું પડશે ને? મારી પીડા કઈ રીતે શાંત થશે?’ વ્યથિત સુકન્યા કહે છે ‘હે ઋષિવર, ચિંતા ન કરો, અજાણતાં થયેલા પાપનું હું તમારા આંખોની જ્યોતિ બની પ્રાયશ્ચિત કરીશ, હું તમારી દાસી બની તમારી આંખોને રોશની આપીશ.’ પિતા રાજા શયંતીની અનુમતિ મળતાં જ રાજકુમારી સુકન્યા અને ચ્યવન ઋષિના લગ્ન ધામધૂમથી પૂર્ણ થાય છે. એક સમયે સુકન્યા નદી કિનારે પાણી ભરવા જાય છે, સામે બે યુવાન ઊભા હોય છે. તેઓ કહે છે, ‘હે સુકન્યા, તમે ખૂબ જ સુંદર છો. તમે વૃદ્ધ નેત્રહીન ચ્યવન ઋષિ સાથે લગ્ન કરી જીવનની સૌથી મોટી ભૂલ કરી છે. અમારામાંથી કોઈપણ એકને પતિ તરીકે સ્વીકારી તાહું યૌવન અને જીવન સફળ કરી શકે છે. અમે અમારી ઔષધિઓથી તારા પતિનું કાષ્ઠકલ્પ કરી તેમને દૃષ્ટિ અને યૌવન ફરી આપી દેશું. દેવી સુકન્યા તું પણ પાપમુક્ત થઈ જશે.’ પતિવ્રતા સુકન્યા કહે છે, ‘હે અધિનીકુમારો! તમે તો મારા પૂજ્ય છો. હું એક સતિ નારી છું, મારી સાથે લગ્ન કરવાનો પ્રસ્તાવ મૂકી તમારું દેવત્વ અને મારા સતિત્વને લાંછન લગાડી રહ્યા છો. આપ દેવતાઓના વૈદ્ય છો અને મારા પતિ ચ્યવનઋષિને સ્વસ્થ કરવા સક્ષમ છો. તમે મારા પર કૃપા કરવા

પ્રગટ થયા છો તો કૃપા કરી મારા પતિને સ્વસ્થ બનાવી તેમને ફરી દૃષ્ટિ આપો.’ પરીક્ષા કરવા આવેલા અધિની કુમારો પ્રસન્ન થાય છે. અધિનીકુમારો ચ્યવન ઋષિની આંખોમાં ઔષધિઓનો લેપ કરે છે. થોડા સમય બાદ અધિનીકુમારોના કહેવાથી ચ્યવનઋષિ બેઠાં થઈ ઘીરે ઘીરે તેમનો લેપ દૂર કરે છે અને આંખો ખોલતાં જ સામે સુકન્યા દેખાય છે. ચ્યવનઋષિ તેમને આભાર માને છે. અધિનીકુમારો કહે છે, ‘અમે તો ભગવાન શિવના આદેશનું પાલન કર્યું છે. હવે તમે આ પ્રાર્શનું સેવન કરો. તમે યુવાન બની જશો.’ ચ્યવનઋષિ અધિનીકુમાર દ્વારા અપાયેલા પ્રાર્શનું સેવન કરતાં જ યુવાન થઈ જાય છે. ચ્યવન ઋષિ અધિનીકુમારના આશીર્વાદ લેતા અધિનીકુમાર કહે છે ‘હે ચ્યવનઋષિ સમગ્ર સંસારમાં આ પ્રાર્શને જે પણ આરોગ્યશે તે પોતાની યુવાની જાળવી રાખશે અને સમગ્ર સંસારવાસીઓ આ પ્રાર્શને ચ્યવનપ્રાર્શના નામે ઓળખશે.

ચ્યવન ઋષિને આંખોની રોશની અને નવયૌવન ફરી મળતાં સુકન્યા ખૂબ જ ઉત્સાહિત થઈ જાય છે. ચ્યવન ઋષિ અને સુકન્યાને અધિનીકુમારો આશીર્વાદ આપી વિદાય લે છે.

ચ્યવન ઋષિ અને સુકન્યા ફરી યુવાન થઈ જતાં તેઓ ભગવાન શિવનો ઉપકાર માને છે. ચ્યવન ઋષિ: ‘દેવી સુકન્યા તમારા સતિત્વને કારણે જ હું ફરી યૌવન પ્રાપ્ત કરી શક્યો છું.’ સુકન્યા: ‘સ્વામી! તમે આજીવન ભગવાન શિવની આરાધના કરી અને મને પણ એમાં સામેલ કરી એ ખૂબ અગત્યનું છે. આપણા પર ભગવાન શિવની અપરંપાર કૃપાથી જ આ શક્ય બન્યું છે. હવે હું તમારી સાથે ભગવાન શિવની આરાધનામાં જ મારું જીવન વ્યતીત કરીશ.’

નવયૌવન પ્રાપ્ત કરી ચૂકેલા બંને પતિ-પત્ની ફરી ભગવાન શિવની નિત્ય આરાધનામાં વ્યસ્ત થઈ જાય છે.

દેવર્ષિ નારદ આકાશ માર્ગે ભ્રમણ કરતા હોય છે એ દરમિયાન ચ્યવન ઋષિના આશ્રમનું વાતાવરણ તેમને કંઈક અજુગતું લાગે છે. તેઓ વિચારે છે કે ઘણો સમય થઈ ગયો ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુના દર્શન થયા નથી. એટલે તેઓ ક્ષીરસાગર પહોંચે છે.

દેવર્ષિ નારદ: ‘માતા લક્ષ્મી અને પ્રભુ શ્રીહરિ

વિષ્ણુની જય હો.’

માતા લક્ષ્મી: ‘દેવર્ષિ આજે માતા અને પ્રભુની યાદ આવી કે શું?’

દેવર્ષિ નારદ: ‘માતા હું પ્રભુ અને તમને અવિરત – સતત – નિત્ય યાદ કરું છું. મારી જીહ્વા સતત પ્રભુનું ગાન કરતી રહે છે. હા માતા! હું પ્રભુની સાથે સાથે તમને પણ સ્મરું છું.’

ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ: ‘કહો નારદ! શું કામ પધાર્યા. તમારા મુખમંડલ પર કંઈક ચિંતા જણાઈ રહી છે.’

દેવર્ષિ: ‘પ્રભુ હું આકાશ માર્ગે વિહાર કરી રહ્યો હતો ત્યારે ચ્યવન ઋષિના આશ્રમમાં મને કંઈક અજુગતુ વાતાવરણ નિર્માણ થઈ રહ્યું હોય તેવું ભાસી રહ્યું હતું, એટલે તમારી પાસે દોડી આવ્યો.’

ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ: ‘ચ્યવન ઋષિ ભગવાન શિવના આરાધક છે, તેમના આશીર્વાદથી જ તેમણે નવયૌવન પ્રાપ્ત કર્યું છે. જો તમને કંઈક ચિંતાનો વિષય જણાતો હોય તો તમારે કેલાસ અવશ્ય જવું જોઈએ.

દેવર્ષિ: ‘જેવી તમારી ઈચ્છા પ્રભુ.’

ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ અને માતા લક્ષ્મીના આશીર્વાદ લઈ દેવર્ષિ નારદ કેલાસ તરફ પ્રયાણ કરે છે. માર્ગમાં ફરી ચ્યવન ઋષિનો આશ્રમ આવતાં દેવર્ષિ જુએ છે કે સુકન્યા અને ચ્યવન ઋષિ ભગવાન શિવની આરાધનામાં વ્યસ્ત છે. આરાધના દરમિયાન ચ્યવન ઋષિની નજર સુકન્યા પર પડે છે. નવયુવાન ચ્યવન ઋષિની નજર સુકન્યાના શરીર પર પડતાં તેઓ મોહિત થઇ જાય છે. તેઓ પોતાની નજર સુકન્યાથી હટાવી શકતા નથી અને એ જ સમયે સુકન્યાની નજર પણ ચ્યવન ઋષિ પર પડે છે. બંનેની દૃષ્ટિ એકબીજામાં મળતાં બંને મોહિત થઈ જાય છે. બંનેના દૃષ્ટિ સમાગમથી સુકન્યાની આંખમાંથી એક ટીપું બાજુમાં રાખેલા કમંડળમાં પડે છે. અશ્રુનું એ ટીપું કમંડળમાં પડતાં જ તેમાંથી એક યુવાન પ્રગટ થાય છે. તે ચ્યવન ઋષિની બાજુમાં આવી ઊભો રહે છે. આકાશ માર્ગે જઈ રહેલા દેવર્ષિ નારદ આ બધું જોતાં સતર્ક થઈ જાય છે અને ચ્યવન ઋષિની બાજુમાં પ્રગટ થાય છે.

ચ્યવન ઋષિ: ‘તમે કોણ છો?’

યુવાન: ‘હે પિતાશ્રી! હું તમારા અને માતા સુકન્યાના દૃષ્ટિ સમાગમથી પ્રગટ થયેલો તમારો પુત્ર મદાસુર છું. આજ્ઞા આપો પિતાશ્રી મારે શું કરવાનું છે?’

દેવર્ષિ નારદ: ‘ચ્યવન ઋષિ અહીં આવો, હું તમને સમજાવું છું.’

દેવર્ષિ નારદની ભાષાનો અર્થ સમજી જતાં ચ્યવન ઋષિ દેવર્ષિ નારદ પાસે જાય છે. ચ્યવન ઋષિ દેવર્ષિ નારદને કહે છે, હે દેવર્ષિ મારી ભૂલનું પરિણામ આ મદાસુર છે, મારે શું કરવું જોઈએ એ મને સમજ પડતી નથી.’

દેવર્ષિ નારદ: ‘હે ઋષિવર આ યુવાન જન્મતાં જ પોતાને મદાસુર કહીને પોતાની ઓળખ આપે છે. એનામાં આસુરી વૃત્તિ હોવાનું જ દૃષ્ટિપાત થાય છે. તમારે અને અસુરગુરુ શુકાચાર્ય પાસે મોકલી દેવો જોઈએ. જેથી તેઓ મદાસુરને યોગ્ય દિશાએ વાળી શકે.’

ચ્યવન ઋષિ: ‘જેવી તમારી આજ્ઞા દેવર્ષિ.’

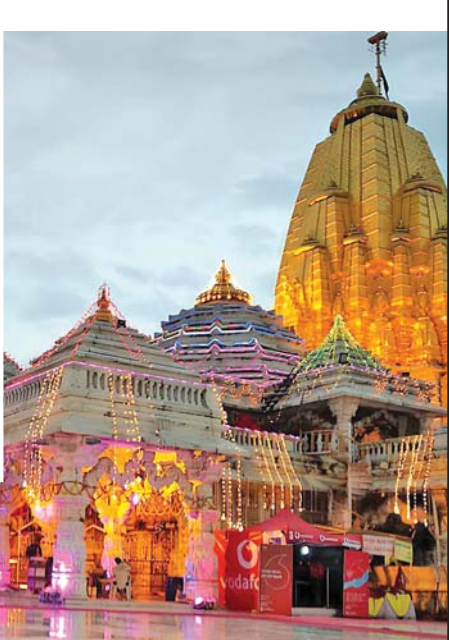
ચ્યવન ઋષિ મદાસુર પાસે આવી તેને કહે છે, ‘હે પુત્ર મદાસુર, અસુરગુરુ શુકાચાર્ય પાસે જાઓ અને તેમને પુરુ બનાવી શિક્ષા ગ્રહણ કરો.’ (ક્રમશ:)

ઉમેશ ત્રિવેદી
feedback@bombaysamachar.com

ગુજરાત - રાજસ્થાનની સરહદે આવેલું અંબાજી યાત્રાધામ લાખો ભક્તોનું પવિત્રસ્થાન

ગુજરાત અને રાજસ્થાનની સરહદે આવેલા આરાસુર પર્વત પર અંબામાતાનું મંદિર આવેલું છે. જે લાખો હિન્દુઓનું પવિત્ર યાત્રાધામ છે. ગુજરાતના બનાસકાંઠા જિલ્લામાં સ્થિત અંબાજી મંદિર એ ૫૧ શક્તિપીઠમાંનું સૌથી પવિત્ર અને લોકપ્રિય તીર્થસ્થળ છે. પૌરાણિક કથાઓ મુજબ અહીં માતા સતી (પાર્વતી)નું હૃદય પડ્યું હતું.

આ મંદિરની સૌથી મોટી વિશેષતા એ છે કે અહીં માતાજીની મૂર્તિની સ્થાપના કરીને તેની પૂજા કરવામાં નથી આવતી. આ મંદિરના ગર્ભાગૃહમાં કોઈ જ મૂર્તિ નથી અહીં શ્રીયંત્રની પૂજા કરવામાં આવે છે અને તેની સજાવટ એ રીતે કરવામાં આવે છે કે દર્શન વખતે તમને દેવીના સ્વરૂપના દર્શન થાય છે.

અહીંથી નજીકમાં જ ગબ્બર પર્વત પર માતાજી બિરાજમાન છે એમ માનવામાં આવે છે અને ગબ્બર જ અંબાજીનું મૂળ સ્થાન છે એમ માનવામાં આવે છે. ગબ્બર પર એક મંદિર છે. તેમાં સતત ઝળહળતા દિવાના દર્શન તમને અંબાજી મંદિરના ગર્ભાગૃહમાં ઊભા રહીને કરી શકાય છે.

અંબાજી મંદિરના ગોખમાં ‘વિશા શ્રીયંત્ર’ છે. જે સુવર્ણજડિત આરસની દીવાલમાં કાચબાની પીઠ જેવા આકારના તાંબાના ચંત્રને મઢવામાં આવ્યું છે. જેના ઉપર પદ બીજપત્ર (અક્ષર) અંકિત છે. મંદિરમાં તેની જ પૂજા થાય છે. આ ગોખ ૧,૦૦૦ વર્ષ જૂનું હોવાનું મનાય છે.

હિન્દુ ધર્મમાં મહત્વપૂર્ણ મનાતા ‘માર્કંડેય’ પુરાણમાં અંબાજી મંદિરના ઉદ્ભવની કથા મળે છે. દક્ષ પ્રજાપતિની પુત્રી સતીએ શિવને પામવા માટે આકડું તપ કર્યું હતું. તપસ્યા પછી શિવે સતીનો સ્વીકાર કર્યો અને તેમને સાથે લગ્ન કર્યા હતા. દક્ષ પ્રજાપતિ આ સંબંધથી રાજ્ય દેવોને આમંત્રણ આપ્યું હતું, પણ જમાઇ પેલા શિવને જ બોલાવ્યા નહોતા.

પિતા દ્વારા ભવ્ય યજ્ઞનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હોવાનું સાંભળીને સતીએ તેમાં ભાગ લેવાની ઇચ્છા પ્રગટ કરી. શિવે ત્યાં ન જવાનું સતીને કહ્યું, પણ સતી ન માન્યા. ત્યાં જતાની સાથે ડગલે ને પગલે સતીને અપમાન સહન કરવાનો વારો આવ્યો. આયોજન દરમિયાન પતિ શિવની ટીકા સાંભળવાથી તેઓ ગુસ્સે ભરાયા અને યજ્ઞકુંડમાં કૂદીને પોતાના પ્રાણ ત્યજી દીધા.

શિવને આ વાતની જાણ થઇ તો તેઓ યજ્ઞ સ્થાને ધસી ગયાં. સતીનું મૃત શરીર જોઇને તેઓ ગુસ્સે ભરાયા. કુંડમાંથી તેમને સતીના દેહને બહાર કાઢ્યો અને તાંડવ કરવા લાગ્યા. આને કારણે ત્રણેય લોકમાં હાહાકાર થઇ ગયો. યજ્ઞસ્થળે હાજર દેવતાઓ તથા ઋષી મુનિઓને સુષ્ટિની ચિંતા થવા લાગી. આ તબક્કે ભગવાન વિષ્ણુએ દરમિયાનગીરી કરી તેમણે સતીના દેહ પર સુદર્શન ચક્ર છોડ્યું જેના કારણે સતીના અનેક અંગ અને આભૂષણો પૃથ્વી પર અલગ-અલગ સ્થાને પડ્યા. તે જયાં જયાં પડ્યા ત્યાં શક્તિપીઠ અસ્તિત્વમાં આવ્યા. સતીનું હૃદય આરાસુર પર્વત પર પડ્યું અને અહીં

feedback@bombaysamachar.com

છેલ્લા બે સપ્તાહમાં શ્રી ગણેશ વિષયક લેખ છપાયા પછી હવે ફરી પાછા મનુસ્મૃતિની અધૂરી રહી ગયેલી વાતો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીએ.

આપણે અત્યાર સુધી જોયું કે સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી જેવા સુધારાવાદી સંત કે જેઓ કોઈ પણ થિયરીના તર્કને બરાબર સમજ્યા વગર માત્ર હા જી હા નહોતા કરતાં તેમણે પણ મૂળ (શુદ્ધ) મનુસ્મૃતિનું સમર્થન કર્યું હતું અને ભેળસેળયુક્ત ભાગોનો વિરોધ કર્યો હતો.

હવે સો વાતની એક વાત. આ ભેળસેળ થઈ કેવી રીતે? ચાલો વિગતવાર જોઈએ.

વાત એમ છે કે ભારતમાં અંગ્રેજોનું શાસન આવ્યું એ પહેલા મુસ્લિમોનું અને તેની પહેલા વિવિધ રાજ રજવાડાઓનું શાસન હતું. દરેક રજવાડાઓના પોતાના રીતિરિવાજ, નિયમો અને કાયદાઓ હતા. એ સમયે

મનુ સ્મૃતિ આટલી લાઈમ લાઈટમાં ક્યારેય નહોતી.

પરંતુ અંગ્રેજોનું શાસન આવ્યું ત્યારે મનુસ્મૃતિ ફરી પ્રકાશમાં આવી.

અંગ્રેજોને ભારતના વિવિધતાથી ભરેલાં અસંખ્ય રાજ્યોમાં શાંતિથી રાજ્ય કરવા અને તમામને એક સૂત્રે બાંધવા એક સર્વમાન્ય કાયદાઓનું જેમાં વિવરણ થયું હોય તેવા કોઈ આધારભૂત ગ્રંથની જરૂર પડી.

થોડાક ખાંખાખોળા બાદ તેમની નજર મનુસ્મૃતિ પર પડી જેમાં દરેક વર્ણોએ કેવી રીતે રહેવું જોઈએ અને એ રીતે ન રહે તો કેવી સજાઓ હોવી જોઈએ તેની રૂપરેખા આ પુસ્તકમાં હતી. આ ગ્રંથમાં રહેલી બારીકીઓને સમજવા સંસ્કૃત ભાષાની સમજ હોવી જરૂરી હતી.

વર્ષ ૧૭૯૪/૧૭૯૬ દરમિયાન ઇંગ્લેન્ડના સર વિલિયમ જોન્સે ભારતમાં રહીને સંસ્કૃત ભાષા શીખીને મનુસ્મૃતિનો અંગ્રેજી અનુવાદ Institutes of Hindu Law નામે કર્યો. હવે ખાટલે મોટી ખોડ એ છે કે મૂળ મનુસ્મૃતિની પ્રત તો ભારતમાં જ નહીં પૂરા વિશ્વમાં ક્યાંય ઉપલબ્ધ ન

સંત વાણી

મહેશકુમાર મકવાણા
feedback@bombay samachar.com

દોરંગા ભેળા રે નવ બેસીએ જી, એ જી એમાં પત રે પોતાની જાય રે...
ઘડીકમાં ગુરુને ઘડીકમાં ચેલકા રે, એ જી ઈ તો ઘડીકમાં પીર થઈને પૂજાય રે... દોરંગા ઘડીકમાં ચડે ને રંગ ઘડીકમાં ઊતરે રે, એ જી ઈ તો ઘડીકમાં વેરાગી બની જાય રે... દોરંગા કામી રે કોધી ને લોભી લાલચી રે, એ જી ઈ તો પારકે દુઃખે નો દુઃખાય રે... દોરંગા દાસી રે જીવણ ભીમના ચરણે રે, એ જી ચરણમાં જાતાં ચોરાશી મટી જાય રે... દોરંગા - દાસીજીવણ

પદની પહેલી જ પંક્તિમાં દાસીજીવણ એક સાવ સીધી પણ બહુ ઊંડી વાત કહી દે છે. દોરંગા ભેળા રે નવ બેસીએ જી. દોરંગો એટલે બે રંગવાળો. જેનો એક રંગ સ્થિર નથી, જે ક્ષણે ક્ષણે બદલાય છે, જે હમણાં એક અને થોડી વારમાં બીજો. આવા માણસની પાસે બેસવું પણ જોખમ છે, કારણ કે એમાં પત રે પોતાની જાય રે. પત એટલે માત્ર લોકલાજ કે પ્રતિજ્ઞા એટલું જ નહિ. પોતાની ઓળખ, પોતાની નિષ્ઠા, પોતાનો રંગ એ બધું જ તેમાં ખોવાઈ શકે. રંગ ચડે પણ સંગથી અને રંગ ઊતરે પણ સંગથી. એટલે સંતો સંગની વાત વારંવાર કરે છે. આપણે કોની પાસે બેસીએ છીએ એ ધીમે ધીમે નક્કી કરે છે કે આપણે કોણ અને શું થઈ રહ્યા છીએ.

દાસીજીવણને આવા દોરંગા માણસની સૌથી પહેલી નિશાની એની અસ્થિરતા લાગે છે. ઘડીકમાં ગુરુને ઘડીકમાં ચેલકા રે. ઘડીકમાં એ પોતે ગુરુ થઈ જાય અને ઘડીકમાં કોઈનો ચેલો. અહીં ગુરુ થવામાં કે ચેલો થવામાં દાસીજીવણને વાંધો નથી. સાચો શિષ્ય થવું એ તો બહુ મોટી ઘટના છે અને સાચો ગુરુ થવું એથીયે મોટી જવાબદારી છે. વાંધો આ ઘડીકમાં છે. મન જ્યાં સ્થિર નથી ત્યાં ભૂમિકાઓ માત્ર વેશ બની જાય છે. આજે કોઈની સામે નમવાનું અને કાલે બીજાને પોતાની સામે નમાવવાનું. ભક્તિમાં આ ન ચાલે. ત્યાં આપણું સ્થાન બદલાય તો ચાલે, પણ આપણી સચ્ચાઈ ન બદલાવી જોઈએ. પછી તો કહે છે, ઈ તો ઘડીકમાં પીર થઈને પૂજાય રે. માણસને પૂજાવાની ઇચ્છા કેટલી સૂક્ષ્મ છે! શરૂઆતમાં કદાચ શિષ્ય તરીકે કોઈના ચરણમાં બેસે, પણ થોડું જ્ઞાન, થોડો અનુભવ કે થોડા અનુયાયીઓ મળ્યા નહીં કે પોતે જ પીર થઈ બેસે. આધ્યાત્મિક માર્ગનો આ મોટો ભય છે. જે માર્ગ અહંકાર ઓળાળવા માટે હતો તે જ માર્ગ પરથી અહંકાર નવો વેશ પહેરીને પાછો આવી શકે. પહેલાં હું નો ગર્વ હતો; હવે હું જાણું છું. એનો ગર્વ થયો. પહેલાં સંપત્તિનો ગર્વ હતો, હવે લોકપ્રિયતાનો ગર્વ થયો. વેશ બદલાયો, મૂળ વસ્તુ રહી ગઈ.

દોરંગાપણની બીજી નિશાની પણ સહજ રીતે બતાવી

મનુસ્મૃતિમાં વિવાદાસ્પદ શ્લોકની ભેળસેળ અંગ્રેજ શાસનમાં થઈ?

હતી અને આજે પણ નથી તો પછી સર વિલિયમ્સ જોન્સે શેમાંથી અનુવાદ કર્યો?

તેનો ઉત્તર એ છે કે આ અનુવાદ મુખ્યત્વે કુલ્લૂક ભટ્ટ નામના લેખક વિચારકની ટીકા (commentary) પર આધારિત હતો. મનુસ્મૃતિ પર ભારતમાં આવી તો કઈ કેટલી ટીકાઓ વિવિધ લેખકો દ્વારા કાળોતરે લખાતી રહી છે. આવી ટીકાઓમાં અમુક તમુક ફેરફાર અને વિરોધાભાસ જોવા મળે એ સ્વાભાવિક છે. એમાં સર વિલિયમ જોન્સ ફક્ત દોઢ બે વર્ષના ગાળામાં કેટલું અને કેવું સંસ્કૃત શીખ્યા અને અંગ્રેજીમાં કેવો અનુવાદ કરી શક્યા એ શંકાનો વિષય છે. તેમણે જે ઉપરોક્ત પુસ્તક લખ્યું છે તે માત્રને માત્ર અંગ્રેજી ભાષામાં લખ્યું છે. આ પુસ્તકમાં સંસ્કૃત શ્લોકો દેવનાગરી લિપિમાં તો ઠીક પણ અંગ્રેજી લિપિમાં પણ લખવામાં નથી આવ્યા એટલે આપણને એ પણ ખબર ન પડે કે અનુવાદ બરાબર થયો છે કે નહીં કે અનુવાદની ગુણવત્તા કેવી છે.

દા.ત. મનુસ્મૃતિનો સૌથી વધુ વિવાદાસ્પદ શ્લોક અધ્યાય ૮ નો ત્રીજો શ્લોક (અથવા અધ્યાય ૫ નો ૧૪૮મો શ્લોક) છે જે નીચે પ્રમાણે લખાયો છે.

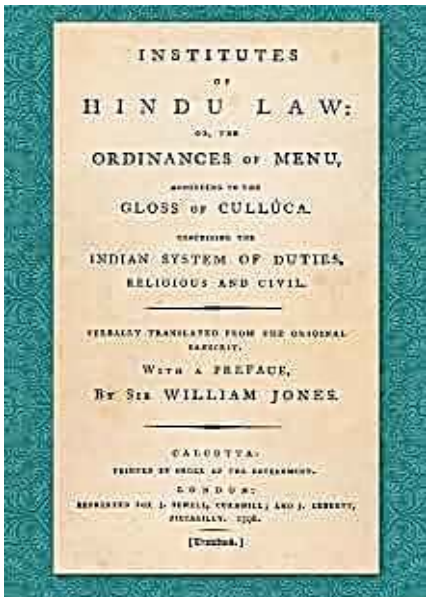
‘પિતા રક્ષતિ કૌમાર મર્તા રક્ષતિ ચૌવને । રક્ષન્તિ સ્થાવિરે પુત્રા ન સ્ત્રી સ્વાતન્ત્ર્યમર્હતિ।’ અર્થાત્ કૌમાર્યવસ્થામાં (બાળપણમાં) પિતા સ્ત્રીની રક્ષા કરે છે, યુવાવસ્થામાં પતિ તેની રક્ષા કરે છે અને વૃદ્ધાવસ્થામાં પુત્રો તેની રક્ષા કરે છે; સ્ત્રી ક્યારેય સ્વતંત્રતાને પાત્ર નથી (અથવા તેણે સ્વતંત્ર ન રહેવું જોઈએ). આ જ વાત મનુસ્મૃતિના અધ્યાય ૫, શ્લોક ૧૪૭-૧૪૮ માં પણ અલગ શબ્દોમાં કહેવામાં આવી છે કે, સ્ત્રીએ પોતાના ઘરમાં પણ કોઈ કાર્ય સ્વતંત્ર રીતે ન કરવું જોઈએ. હવે આ શ્લોક અંગે વિદ્વાનોમાં બે મુખ્ય વિચારધારાઓ જોવા મળે છે:

આલોચકો (ટીકાકારો) આ શ્લોકને મહિલાઓની સ્વતંત્રતા છીનવી લેનારો અને પુરુષપ્રધાન માનસિકતા દર્શાવનારો ગણાવે છે. તેમના મતે આ શ્લોક સ્ત્રીને આજીવન પુરુષોને આધીન રાખવાની અને તેને ગૌણ ગણવાની વકીલાત કરે છે. તાજેતરમાં જ વિપક્ષી નેતા રાહુલ ગાંધીએ પોતાના એક

છે: ઘડીકમાં ચડેને રંગ ઘડીકમાં ઊતરે રે. સાચો રંગ સહેલાઈથી ઊતરતો નથી. કપડાંને ઉપરથી રંગ લગાડ્યો હોય તો બે ધોવાણમાં ઊતરી જાય; તંતુમાં ઊતરી ગયો હોય તો રહે. ભક્તિનું પણ એવું જ છે. ઘડીકમાં આંખમાંથી આંસુ આવે, ઘડીકમાં વેરાળ્ય થાય અને ઘડીક પછી ફરી સંસારનો એ જ મોહ માણસને ખેંચી જાય તો સમજવું કે રંગ ઉપર ઉપરનો હતો. હૃદયમાં ઊતર્યો નહોતો. વળી કહે છે, ઈ તો ઘડીકમાં વેરાગી બની જાય રે. આ પંક્તિમાં હળવી કટાક્ષવૃત્તિ પણ છે. વેરાગી થવું કંઈ કપડાં બદલવા જેટલું સહેલું નથી. વેરાળ્ય તો દષ્ટિમાં ફેરફાર છે. વસ્તુઓ રહે છતાં એનું બંધન ન રહે. ઘર રહે, પરિવાર રહે, વ્યવહાર રહે, છતાં અંદર માલિકીનો ભાવ છૂટવા મડિ એ વેરાળ્ય. અહીં તો ઘડીકમાં જ વેરાગી થઈ જવાય છે! એટલે આ વેરાળ્ય પણ દોરંગાપણનો એક રંગ છે. પ્રસંગ પ્રમાણે યાદાવેલો રંગ.

પછી બહારના વેશમાંથી સીધા માણસના સ્વભાવ તરફની પંક્તિ આવે છે. કામી રે કોધી ને લોભી લાલચી રે. ચાર શબ્દોમાં માણસનું આખું અંતર ખોલી નાખ્યું. કામ, ક્રોધ, લોભ અને લાલચ આ બધું જ્યાં અખંડ બેઠું છે ત્યાં બહારના આધ્યાત્મિક વેશનું શું કરવું? સાચી સાધના માણસને ઓળખતી હોય તો એની ભાષા. એની માળા કે એની વેશભૂષા કરતાં એના વ્યવહારમાં જોવું પડે. બીજાનું દુઃખ એને અડે છે કે નહીં? તેથી પછીની પંક્તિ ખૂબ મહત્વની છે: ઈ તો પારકે દુઃખે નો દુઃખાય રે. અહીં જાણે પદનું આખું માપદંડ મળી જાય છે. માણસ ધાર્મિક છે કે નથી એનો નિર્ણય એની ધાર્મિક ઓળખ પરથી નહીં, પણ બીજાના દુઃખ સામે એનું હૃદય શું કરે છે તેના પરથી થવો જોઈએ. પારકાનું દુઃખ જો આપણને દુઃખાવતું નથી તો આપણી ભક્તિમાં કશુંક ખૂટે છે. કારણ કે ભક્તિ અંતે ભેદ ઘટાડે છે. પારકું પારકું રહેતું નથી. જેને હરિ બધામાં દેખાય તેને બીજાનું દુઃખ કેવી રીતે

સર વિલિયમ જોન્સ અને તેમના દ્વારા અનુવાદિત અંગ્રેજી મનુસ્મૃતિ

કાર્યક્રમ દરમિયાન સંસ્કૃત શબ્દ ‘રક્ષતિ’નો અનુવાદ ‘પુરુષોને આધીન’ રહેવું એવો કર્યો હતો.

જ્યારે બીજા એક ઇતિહાસના જાણકાર વિદ્વાન પ્રોફેસર સુધાંશુ ત્રિવેદીએ એવો મત વ્યક્ત કર્યો હતો કે રક્ષિત કે સુરક્ષિત રહેવું એ અલગ વાત છે અને આધીન રહેવું કે ગુલામ રહેવું એ અલગ વાત છે. સૈન્ય દેશનું રક્ષણ કરે તેનો અર્થ એ નથી કે દેશવાસીઓ સૈન્યને આધીન છે. તેના ગુલામ છે. પોલીસ નાગરિકોનું રક્ષણ કરે એનો મતલબ એ નથી કે નાગરિકો તેને આધીન છે. તેના ગુલામ છે. એ જ રીતે સિક્યુરિટી ગાર્ડસ રહેણાંક સોસાયટીને સુરક્ષિત રાખે તેનો અર્થ એ નથી કે રહેવાસીઓ તેમને આધીન છે. આ શ્લોકના ‘સમર્થકો કહે છે કે શ્લોકમાં ‘સ્વતંત્રતા’નો અર્થ ‘અસુરક્ષિત છોડી દેવી’ એવો થાય છે, ન કે તેના પર બંધનો લાદવા. પ્રાચીન સમયની ક િઠિ ન સામાજિક પરિસ્થિતિઓમાં સ્ત્રીઓની સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરવા માટે પરિવારના પુરુષોને જવાબદારી સોંપવામાં આવી હતી.

અંગ્રેજો કાયદાઓને પોતાના ફાયદાઓ માટે મનભાવન અનુવાદ કર્યો હોય છે થઈ ગયો હોય એ ખૂબ શક્ય છે. એ સમયે ભારતમાં સાક્ષરતાનું પ્રમાણ નહોતવત હતું એટલે મોટા ભાગની નિરક્ષર પ્રજા અંગ્રેજોના જાનથી અંજાઈ ગયેલી અને તેમના જ્ઞાનને જ સત્ય માની બેઠેલી.

બીજી બાજુ સ્ત્રીને સન્માન આપતો

પ્રખ્યાત શ્લોક પણ મનુસ્મૃતિમાં છે.

‘યત્ર નાર્યસ્તુ પૂજ્યન્તે રમન્તે તત્ર દેવતા:। યત્રૈતાસ્તુ ન પૂજ્યન્તે સર્વાસ્તત્રાકલા: ક્રિયા:।।’

અર્થાત્ ‘જ્યાં નારીઓની પૂજા (આદર-સન્માન) થાય છે, ત્યાં દેવતાઓ નિવાસ કરે છે અને જ્યાં તેમનું સન્માન નથી થતું, ત્યાં તમામ કાર્યો નિષ્ફળ જાય છે.’

આ શ્લોકની ચર્ચા ક્યારેય વિરોધીઓ કરતા નથી. સનાતન ધર્મમાં મહિલાઓ અંગે સ્પેશિયલ વિવાદાસ્પદ વાતો મળી આવે તો તેના મૂળ સુધી પહોંચ્યા વગર તેને ચળાવતા રહેતા આ દંભી લોકો અન્ય ધર્મમાં સ્ત્રીઓની હાલત બદલી બદતર હોય તો પણ મોઢું નથી ખોલતા. ચૂં કે ચા નથી કરતા.

મૂળ વાત પર પાછા આવીએ તો મનુસ્મૃતિમાં એક જ વિષય પર બે વિરોધાભાસી શ્લોકો જોવા મળે છે તેના પરથી પણ સાબિત થાય છે કે હાલ ઉપલબ્ધ છે એ આ પુસ્તક કે તેમની ટીકાઓમાં ભેળસેળ થઈ છે જ. આ જ ગ્રંથમાં શુદ્રોને લગતી વિરોધાભાસી કે વિવાદાસ્પદ બાબતો પણ વાંચવા મળે છે તેનાથી એટલું તો સાબિત થાય જ છે કે અંગ્રેજો ‘ડિવાઈડેડ એન્ડ રૂલ’ અપનાવીને ભારતીયજનોને અંદરોઅંદર લડાવી સત્તા ટકાવી રાખવામાં ખૂબ જ માહેર હતા. તેમના સત્તાકાળ દરમિયાન જ આ ગ્રંથમાં ભેળસેળ થઈ હોવાની મજબૂત શક્યતા છે.

દોરંગા ભેળા રે નવ બેસીએ જી...

પારકું લાગી શકે? કરુણા વિનાની ભક્તિ માત્ર દેખાવ બની રહે છે. દાસીજીવણને એ દેખાવ સ્વીકાર્ય નથી.

આ આખા પદમાં દોરંગો માણસ એટલે માત્ર કપટી માણસ એટલું કહીને અટકી શકાય તેમ નથી. દોરંગાપણું આપણા સૌની અંદર રહેલી અસ્થિરતાનું પણ નામ છે. એક ક્ષણે આપણે જે માનીએ છીએ તે બીજી ક્ષણે વર્તનમાં ભૂલી જઈએ છીએ. બોલવામાં વિનમ્ર અને વ્યવહારમાં કઠોર; ભજનમાં દયાળુ અને જીવનમાં નિર્દય; મંદિરમાં નમન અને માણસ સામે અક્કડ. આ બે રંગ વચ્ચેનું અંતર જેટલું વધારે, દોરંગાપણું એટલું વધારે. સંતને તો અંદર અને બહાર વચ્ચેનું અંતર મટાડવું છે.

અંતિમ કડીમાં દાસીજીવણ પોતાના આશ્રય તરફ વળે છે: દાસી રે જીવણ ભીમના ચરણે રે. અત્યાર સુધી આખું પદ દોરંગાની ઓળખ કરાવતું હતું; હવે ઉપાય કહે છે. ઉપાય ઉપદેશથી વધુ સમર્પણમાં છે. દાસીજીવણ પોતાને ભીમના ચરણમાં મૂકે છે. અહીં ચરણ એટલે માત્ર ગુરુના પગ એવો અર્થ લેવાનો નથી. ચરણ એટલે માર્ગ, આશ્રય, દિશા. પોતાનું મન જે ક્ષણે ક્ષણે રંગ બદલે છે તેને કોઈ સ્થિર કેન્દ્ર જોઈએ. ગુરુચરણ એ કેન્દ્ર છે. એ જ ચરણમાં જાતાં ચોરાશી મટી જાય રે. ચોરાશીનો અર્થ પરંપરામાં જન્મમરણના ચક્ર સાથે જોડાય છે, પણ

આ પદના સંદર્ભમાં એને એક બીજો અર્થ પણ આપી શકાય. મન પોતે જ ક્ષણે ક્ષણે કેટલીય યોગિ ધારણ કરે છે. હમણાં ગુરુ, પછી ચેલો; હમણાં પીર, પછી વેરાગી; હમણાં ભક્ત, પછી કામી, ક્રોધી, લોભી. એક જ જીવનમાં માણસ કેટલાં સ્વરૂપે જન્મે અને મરે છે! ગુરુચરણમાં જતાં આ આંતરિક ચોરાશી મટે છે. માણસ એકરંગો થાય છે. જે છે તે જ દેખાય અને જે દેખાય તે જ હોય. પદની શરૂઆતમાં દાસીજીવણ કહે છે દોરંગા સાથે ન બેસવું. અંતે પોતે ક્યાં બેસવું એ બતાવે છે ગુરુના ચરણમાં. આ બંને વચ્ચે આખા પદનો માર્ગ છે. ખોટા સંગથી બચવું અને સાચો આશ્રય લેવો. દોરંગાપણાથી એકરંગાપણાની યાત્રા કરવી. સંતવાણીમાં એક રંગનો બહુ મહિમા છે. પ્રેમનો એક રંગ, ભક્તિનો એક રંગ, સત્યનો એક રંગ. એ રંગ એવો કે ચડે પછી ઊતરે નહીં.

દાસીજીવણની વિશેષતા એ છે કે મોટી આધ્યાત્મિક વાત માટે તેમને ભારેખમ ભાષાની જરૂર પડતી નથી. ઘડીકમાં જેવા એક જ શબ્દના પુનરાવર્તનથી માણસની આખી અસ્થિરતા નજર સામે મૂકી દે છે. અને પારકે દુઃખે નો દુઃખાય કહીને આખી ધાર્મિકતાની કસોટી એક પંક્તિમાં આપી દે છે. અહીં વાણી ઉપદેશ બને છે, પણ એ ઉપદેશનો ભાર લાગતો નથી. લોકવાણીની સહજતા છે, કટાક્ષ છે અને અંદરથી નીકળેલી સચ્ચાઈ છે.

મને તો આ પદમાં દોરંગા શબ્દ સૌથી વધારે ગમે છે. કારણ કે દાસીજીવણ બીજાની ઓળખ માટે જેટલો આ શબ્દ વાપરે છે એટલું જ જાણે આપણને પોતાની અંદર જોવાનું પણ કહે છે. આપણો રંગ કેટલો ટકે છે? સુખમાં જે માનીએ છીએ કે દુઃખમાં પણ માનીએ છીએ? એકાંતમાં જે છીએ એ જ લોકો વચ્ચે છીએ? ભક્તિના સમયે જે હૃદય હોય છે એ જ પારકાના દુઃખ વખતે રહે છે? આ પ્રશ્નોના જવાબમાં જ કદાચ આપણા રંગની સાચી ઓળખ છે.

ઈક્વિટી માર્કેટ પર ભૂરાજકીય તણાવનાં અહેવાલો અને ફૂડ તેલના ભાવની વધઘટની અસર જોવા મળશે

નવી દિલ્હીઃ અમેરિકા-ઈરાન વચ્ચેના ભૂરાજકીય તણાવ અને સ્ટ્રેટ ઑફ હોર્મુઝ દરિયાઈ માર્ગ ખૂલવાનાં કે યથાવત્ રહેવાના અહેવાલોને ધ્યાનમાં લેતા થનારી ફૂડ તેલના ભાવની વધઘટ, ડોલર ઈન્ડેક્સ સાથે અમેરિકી ટ્રેઝરીની ચિલડની વધઘટ, આર્થિક ડેટાઓની જાહેરાત પર રોકાણકારોની નજર રહેશે અને ઈક્વિટી માર્કેટની વધઘટ અવલંબિત રહેશે, એમ વિશ્લેષકોએ જણાવ્યું હતું. જોકે, વર્તમાન સપ્તાહે બીજી ઑક્ટોબરે શુક્રવારે બજાર ગાંધી જયંતી નિમિત્તે બંધ રહેનાર હોવાથી સપ્તાહ દરમિયાન કામકાજના માત્ર ચાર સત્ર જ રહેશે.

વિશ્લેષકોના મતાનુસાર અમેરિકા અને ઈરાનની રાજદ્વારી સ્તરની વાટાઘાટો અને ફૂડ તેલના ભાવની વધઘટ બજારનાં મુખ્ય ચાલક બળ રહેશે. વધુમાં ફૂડ તેલના ભાવ, ભૂરાજકીય સ્તરે થતાં ફેરફારો અને અમેરિકી બોન્ડની ચિલડની વધઘટની બજાર પર ટૂંકા સમયગાળાની અસર જોવા મળશે.

અમેરિકા અને ઈરાન વચ્ચે રાજકીય સ્તરે થતી વાટાઘાટોની પ્રગતિ અને સ્ટ્રેટ ઑફ હોર્મુઝ દરિયાઈ માર્ગ ખોલવા માટેનાં ઉકેલને ધ્યાનમાં લેતા તેની ફૂડ તેલના ભાવ પર અસર રહેશે. જો સ્ટ્રેટ ઑફ હોર્મુઝ ખુલવાનો આશાવાદ પ્રબળ બનશે તો ફૂડ તેલના ભાવ નીચે આવાશે અને ભાતેતનું આયાત બિલ વધવાનું જોખમ હળુગુડ થવાની સાથે ડોલર સામે રૂપિયા પરનું દબાણ પણ હળવું થશે, એમ રેલિંગેર બ્રોકિંગના રિસર્ચ વિભાગના સિનિયર વાઈસ પ્રેસિડન્ટ અજિત મિશ્રાએ જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે જો ભૂરાજકીય તણાવની ચિંતા સપાટી પર રહેશે તો ચંચળતાનું પ્રમાણ વધતા બજાર દબાણ હેઠળ આવી શકે છે.

નાણાકીય વર્ષ ૨૦૩૧ સુધીમાં ૨૦ ટકા બજાર હિસ્સો હાંસલ કરવા ટાટા મોટર્સ પેસેન્જર વ્હીકલનો લક્ષ્યાંક

નવી દિલ્હીઃ ટાટા મોટર્સ પેસેન્જર વેહિકલ્સ ટૂંક સમયમાં જ સ્થાનિક બજારમાં ૧૫ ટકા હિસ્સો હાંસલ કરશે અને આગામી નાણાકીય વર્ષ ૨૦૩૧ સુધીમાં ૨૦ ટકા બજાર હિસ્સો હાંસલ કરવાના લક્ષ્યાંકની દિશામાં કાર્ય કરી રહી હોવાનું કંપનીનાં મેનેજિંગ ડિરેક્ટર શૈલેષ ચંદ્રાએ જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે પેસેન્જર વાહનોમાં સ્ટેન્ડ એલોન ધોરણે કામગીરી થયાં એક વર્ષમાં કંપની નવા ઉત્પાદનો શ્રેણીમાં રોકાણ કરી રહી છે, ઉત્પાદન સંબંધિત ઝડપી પહેલ અને પાવરટ્રે નના વિસ્તરણ દ્વારા નોંધપાત્ર વૃદ્ધિ હાંસલ કરવા પર કંપની ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી રહી છે.

પીટીઆઈ સાથેની મુલાકાતમાં ચંદ્રાએ જણાવ્યું હતું કે ગત પહેલી ઑક્ટોબરથી પેસેન્જર વાહનોનો વ્યવસાય ટાટા મોટર્સમાંથી વિકેન્દ્રિત થઈને ટાટા મોટર્સ પેસેન્જર વેહિકલ્સ એક સ્વતંત્ર કંપની સ્થાપિત થઈ છે. તેમ જ છેલ્લા એક વર્ષમાં ૪૦ ટકા વૃદ્ધિ થઈ છે અને સપ્ટેમ્બરનાં અંત સુધીમાં વાહનોના કુલ વેચાણમાં ઈલેક્ટ્રિક વાહનોનો હિસ્સો ૨૫ ટકા જેટલો છે.

અમારુ લક્ષ્ય નોંધપાત્ર એટલે કે દ્વિઅંકી સંખ્યામાં વૃદ્ધિ હાંસલ કરવાનું રહેવાની સાથે સાથે શૂન્ય ટકા કાર્બન ઉત્સર્જન અને પર્્યાવરણ અનુકૂળ પાવરટ્રેન ક્ષેત્રમાં પણ અમે અગ્રેસરની

ક્લોરિનેટેડ પોલિવિન્યલ ક્લોરાઈડની આયાત સામે એન્ટિ સર્કમવેન્શન તપાસ

નવી દિલ્હીઃ ચીન અને દક્ષિણ કોરિયા તરફથી આયાત થતાં ક્લોરિનેટેડ પોલિવિન્યલ ક્લોરાઈડ પર એન્ટિ ડમ્પિંગ જ્યૂટી લાદવામાં આવી છે, પરંતુ હવે તેની આયાત મલયેશિયા, જાપાન અને થાઈલેન્ડના માર્ગેથી થઈ રહી હોવાના આશેપોને ધ્યાનમાં લેતા ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઑફ ટ્રેડ રેમેડિઝ દ્વારા એન્ટિ સર્કમવેન્શન તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હોવાનું એક નોટિફિકેશનમાં જણવાયું છે.

સ્ટીલના ભાવ ચાર વર્ષની ઊંચી સપાટીએ, બીજા છ માસિકગાળામાં વલણ જળવાઈ રહેવાની શક્યતા: અહેવાલ

નવી દિલ્હીઃ સ્થાનિકમાં કોર્ટિંગ કોલ જેવા કાચા માલના ભાવમાં વધારો ઉપરાંત ચોમાસા પશ્ચાત્ માગમાં વધારો થવાની સાથે સ્ટીલના ભાવ ચાર વર્ષની ઊંચી સપાટીએ પ્રવર્તી રહ્યા હોવાનું માર્કેટ રિસર્ચ કંપની બિગમિન્ટે એક અહેવાલમાં જણાવતા ઉમેર્યું હતું કે ભાવનું આ વલણ શેષ વર્તમાન નાણાકીય વર્ષમાં જળવાઈ રહે તેવી શક્યતા છે.

નોંધનીય બાબત એ છે કે વૈશ્વિક સ્તરે વપરાશમાં આવતા હોટ રોલ્ડ અને કોલ્ડ રોલ્ડ સ્ટીલના હાલમાં ભાવ અનુક્રમે ટનદીઠ રૂ. ૬૪,૦૦૦ અને રૂ.

વધુમાં આગામી ૨૭-૨૮ ઑક્ટોબરે અમેરિકી ફેડરલ રિઝર્વની નીતિવિષયક બેઠક હોવાથી આગામી સમયગાળામાં અમેરિકી બોન્ડની ચિલડ પર રોકાણકારોની મીટ મંડાયેલી રહેશે. જો બોન્ડની ચિલડ અને ડોલરમાં સુધારો થશે તો તેની માઠી અસર ઊભરતી બજારોના મૂડીગત્ત પ્રવાહ પર પડશે, અને ઘટાડો થશે તો ભારત સહિતની ઊભરતી બજારોમાં રાહત જોવા મળી શકે છે, જ્યારે સ્થાનિક સ્તરે રોકાણકારોની નજર સપ્તાહ દરમિયાન જાહેર થનારા ઑગસ્ટ મહિનાના ઔદ્યોગિક ઉત્પાદનના ડેટા અને સપ્ટેમ્બર મહિનાના એચએસબીસી મેન્યુફેક્ચરિંગ પીએમઆઈ ડેટા પર રહેશે, એમ તેમણે જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે આ સિવાય બજાર વર્તુળોની નજર વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારોની લે-વેચ અને પહેલી ઑક્ટોબરે જાહેર થનારા ઓટોમોબાઈલના ફિલેલ વેચાણના ડેટા પર પણ રહેશે.

સપ્તાહ દરમિયાન ડોલર સામે

રૂપિયાની વધઘટ પણ મહત્વનું પરિબળ રહેશે. એકંદરે ફૂડતેલના આયાતકારોની ડોલરમાં માગ અને વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારોનો ઈક્વિટીમાં બાદ્યપ્રવાહ રૂપિયાને દબાણ હેઠળ રાખી રહ્યો છે. જોકે, રિઝર્વ બેન્ક ઑફ ઈન્ડિયાનો હાજર બજારમાં સમયાંતરે હસ્તક્ષેપ રહેતાં રૂપિયામાં ચંચળતા ઓછી રહેતી હોવાનું ઓનલાઈન ટ્રેડિંગ અને વેલ્થટેક કંપની એનરિય મનીનાં ચીફ એક્ઝિક્યુટીવ ઑફિસર પોમુડી આરએ જણાવતા ઉમેર્યું હતું કે આ સપ્તાહ દરમિયાન અમેરિકાના ઘણાં આર્થિક ડેટાઓની જાહેરાત થનાર છે, જેની વૈશ્વિક જોખમો પર અસર પડતી હોવાથી રોકાણકારોની નજર આર્થિક ડેટાઓ પર પણ મંડાયેલી રહેશે.

વધુમાં તેમણે ઉમેર્યું હતું કે ફૂડ તેલના ઊંચા ભાવ અને બોન્ડની ચિલડ ઊંચી સપાટીએ રહી હોવાથી ગત સપ્તાહના મધ્યમાં બજારમાં વેચવાલીનું તીવ્ર દબાણ જોવા મળ્યું હતું. જાણીતા રોકાણકારોની ટીમો આગામી સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે. આગામી સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે. આગામી સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે. આગામી સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે. આગામી સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે.

જો સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે. આગામી સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે. આગામી સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે. આગામી સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે.

નોંધનીય બાબત એ છે કે ગત સપ્તાહે બીએસઈ બેન્ચમાર્ક સેન્સેક્સ ૩૯૯.૨૨ પોઈન્ટ અથવા તો ૦.૫૩ ટકા અને એનએસઈ બેન્ચમાર્ક નિફ્ટી ૨૦૫.૯૦ પોઈન્ટ અથવા તો ૦.૮૮ ટકા ઘટીને બંધ રહ્યો હતો. જોકે, સપ્તાહના અંતે વિશ્વ બજારમાં બ્રેન્ટ ફૂડતેલના વાદ્યદર્માં ભાવ બેરલદીઠ ૧૦૫-૧૦૬ ડોલરની ઊંચી સપાટીએ રહ્યો હતો.

જો અમેરિકા અને ઈરાન વચ્ચેની વાટાઘાટોમાં પ્રગતિ થાય અને ભૂરાજકીય જોખમ હળવાં થાય તો ફૂડતેલના ભાવ ઘટી શકે છે, પરંતુ જો તણાવ વધે અને ફૂડ તેલનો પુરવઠો ખોરવાઈ જવાની ભીતિ સપાટી પર રહે તો કુગાવાલક્ષી દબાણ વધવાનું જોખમ સર્જાતા તેની બજાર પર માઠી અસર પડી શકે છે, એમ રિસર્ચ એનાલિસ્ટ કંપની એચએસટી વેલ્થનાં સ્થાપક અને ચીફ એક્ઝિક્યુટીવ ઑફિસર હરિસેલ્વન રાધાકૃષ્ણને જણાવતા ઉમેર્યું હતું કે હાલમાં અમેરિકાના ૧૦ વર્ષીય બોન્ડની ઊપજ ૫.૨ ટકાની ઊંચી સપાટીએ હોવાથી વૈશ્વિક સ્તરે જોખમ લેવાની વૃત્તિ સામે અસરોધક બની રહે છે.

વધુમાં વેલ્થ મેનેજમેન્ટ કંપની મોતીલાલ ઓસ્વાલ ફાઈનાન્સિયલ સર્વિસીસનાં રિસર્ચ હેડ સિદ્ધાંત બેમકાએ જણાવ્યું હતું કે ઑગસ્ટ મહિનાના ઔદ્યોગિક ઉત્પાદનનાં ડેટા અને રાજકોપીય પાદાના ડેટાની બજાર પર અસર જોવા મળશે, જ્યારે વૈશ્વિક બજાર પર અમેરિકાના કન્ગ્રેસ પર કોન્ફિડેન્સનાં ડેટા, રોજગારીનાં ડેટા અને યુરોઝોનનાં સપ્ટેમ્બર મહિનાના કુગાવાના ડેટાની અસર જોવા મળે તેવી શક્યતા તેમણે વ્યક્ત કરી હતી.

ભૂમિકા ભજવવા ઈચ્છીએ છીએ. આ ઉપરાંત અમારે માત્ર નવી પ્રોડક્ટ શ્રેણીઓ વિકસાવવા કે બજારની નવી તકો ઝડપવા જ નહીં, પરંતુ પ્રોડક્ટને સુસંગત તથા સ્પર્ધાત્મક રાખવા અને ગ્રાહકોને આકર્ષિત કરવાનું જાળવી રાખવા માટે તેમાં ઝડપી ફેરફારો અને સુધારા લાવવા માટે પણ આક્રમક ધોરણે રોકાણ કરવાનું જાળવી રાખવું પડશે, એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

ઉક્ત બાબતને વિસ્તૃતપણે સમજાવતા તેમણે કહ્યું હતું કે તમે જોયુ હશે કે છેલ્લાં એક વર્ષમા અમે કેટલાય સુધારિત મોડેલ્સ અને મોડેલના બાદ્ય દેખાવમાં ફેરફાર કરવાની સાથે નવાં વાહનો બજારમાં રજૂ કર્યાં છે અને મને વિશ્વાસ છે કે આ મહિનો પૂરો થતાં એક વર્ષ પૂરું થશે ત્યારે અમે લગભગ

૭.૫૦ લાખ વાહનોનું વેચાણ કરી ચૂક્યા હણું આમ અમે એકંદરે એક વર્ષમાં ૪૦ ટકાની નોંધપાત્ર વૃદ્ધિ દાખવી છે. તેમ જ આ સમયગાળામાં અમે ઈલેક્ટ્રિક વાહનોનાં બજાર હિસ્સાને ૨૫ ટકા કરતાં વધુનાં સ્તર સુધી લઈ જવામાં સફળ રહ્યા છીએ, એમ તેમણે જણાવતા ઉમેર્યું હતું કે આમ અમારો સ્થાનિક બજારમાં હિસ્સો ૧૫ ટકાની નજીક છે, પરંતુ હાલના બજાર હિસ્સામાં પાંચ ટકાનો વધુ વધારો કરતાં પાંચ વર્ષ લાગશે.

કંપની આગામી નાણાકીય વર્ષ ૨૦૩૧ સુધીમાં વાર્ષિક ધોરણે ૧૨ લાખ યુનિટ વાહનોના વેચાણ સાથે ૨૦ ટકા બજાર હિસ્સો અંકે કરવાની મહત્ત્વાકાંક્ષા રાખે છે અને એ દિશામાં કાર્ય કરી રહી હોવાનું તેમણે ભારપૂર્વક

ઘોષણા કરી હતી. આગામી સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે. આગામી સપ્તાહના ડેટાના આધારે નીચા ભાવમાં રોકાણ કરવાની તૈયારી રાખી રહી છે.

થાઈલેન્ડ મારફતે કરી રહ્યા છે. નોટિફિકેશનમાં જણાવ્યું હતું કે વેપારની પદ્ધતિમાં બદલાવ આવ્યા છે અને હવે આ ઉત્પાદનની જાપાન, મલયેશિયા અને થાઈલેન્ડથી આયાત અકારણસર અથવા તો કોઈપણ આર્થિક કારણોે વિના નોંધપાત્ર માત્રામાં વધી છે. આથી એવું સમજ શકાય કે ચીનથી થતી આયાત સામે લાદવામાં આવેલી એન્ટિ ડમ્પિંગ જ્યૂટીને કારણે આ વધારો થયો છે.

અરજદારો દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજી અને તેઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પ્રથમ દર્શા પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેતાં એન્ટિ ડમ્પિંગ જ્યૂટી સર્કમવેન્ટેડ કરવામાં આવી હોવાનું જણાતા એન્ટિ સર્કમવેન્શન તપાસ હાથ ધરવામાં આવશે અને સર્કમવેન્શનની સ્થાનિક ઉત્પાદકો પર થયેલી માઠી અસરની આકારણી કરવામાં આવશે, એમ નોટિફિકેશનમાં ઉમેર્યું હતું.

થયેલા વધારા અને માગમાં થયેલા વધારાને આભારી હોવાનું બિગમિન્ટના વિશ્લેષકે જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે સ્ટીલના ઉત્પાદનમાં મુખ્યત્વે વપરાતા કોર્ટિંગ કોલની આયાત થાય છે અને તેના ભાવ જે ટનદીઠ ૬૫ ડોલર હતા તે એક મહિનામાં વધીને ૭૦૫ ડોલર થઈ ગયા હતા, જ્યારે આયર્ન ઓરના ભાવ ટનદીઠ ૨,૦૦થી ૨૫૦ વધીને રૂ. ૪૫૦૦ની સપાટીએ પહોંચ્યા હતા. નોંધનીય બાબત એ છે કે બ્લાસ્ટ ફ્યુરન્સ મારફતે થતાં સ્ટીલના કુલ ઉત્પાદન ખર્ચમાં કોર્ટિંગ કોલનો જ હિસ્સો ૩૦ ટકા જેટલો હોય છે.■

રોકાણના પસંદગીના મથક તરીકે ઊભરેલું ઉત્તર પ્રદેશ: ગોચલ

ભારતે ચાઈનીઝ રસાયણની આયાત સામે એન્ટિ ડમ્પિંગ તપાસ શરૂ કરી

નવી દિલ્હીઃ સ્થાનિક ઉત્પાદકોની ફરિયાદને ધ્યાનમાં લેતા ભારતે ચીનથી આયાત થતાં સુગન્ધ પુષ્ટિવર્ધક અને ફામ્પ્રિસ્યુટિકલ ઈનગ્રેડિઅન્ડ્સ ગ્લાયસીનની આયાત સામે એન્ટિ ડમ્પિંગ તપાસ શરૂ કરી છે.

વાણિજ્ય મંત્રાલય હેઠળની તપાસકર્તા એજન્સી ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઑફ ટ્રેડ રેમેડિઝ સમક્ષ સ્થાનિક ઉત્પાદક અવિદ ઓર્ગેનિક્સ દ્વારા એન્ટિ ડમ્પિંગ તપાસ શરૂ કરવા માટે અરજી કરવામાં આ હતી અને અરજદારે આક્ષેપ કર્યો હતો કે ચીનથી આયાત થતાં ગ્લાયસીનને કારણે સ્થાનિક ઉદ્યોગને નોંધપાત્ર માત્રામાં માઠી અસર પડી રહી હોવાથી એન્ટિ

ડમ્પિંગ તપાસ હાથ ધરવામાં આવે, એમ ડિરેક્ટોરેટે નોટિફિકેશનમાં જણાવ્યું હતું.

આ સાથે ઓથોરિટીએ તપાસ શરૂ કરી છે ડિરેક્ટોરેટે તપાસ માટેનો સમયગાળો વર્ષ ૨૦૨૨થી ૨૦૨૫ સુધીનો નિર્ધારિત કર્યો છે. એન્ટિ ડમ્પિંગની તપાસમાં ડમ્પિંગની માત્રા અને તેની અસરો અંગેની આકારણી કરવામાં આવશે અને જો ડમ્પિંગને કારણે સ્થાનિક બેલાડીઓ પર નોંધપાત્ર માત્રામાં અસર થયાનું ફિલિત થશે તો ડિરેક્ટોરેટ દ્વારા એન્ટિ ડમ્પિંગ જ્યૂટીની ભલામણ કરવામાં આવશે. જોકે, એન્ટિ ડમ્પિંગ જ્યૂટી લાદવા અંગેનો અંતિમ નિર્ણય તો નાણાં

મંત્રાલય દ્વારા જ લેવામાં આવશે.

નોંધનીય બાબત એ છે કે અમેરિકા-ચીન વચ્ચેનાં વેપાર અંગેના તણાવની સ્થિતિ અને ચીનની નોંધપાત્ર સ્તરે અતિ ઉત્પાદન ક્ષમતાને ધ્યાનમાં લેતાં ભારતમાં ચીનનાં સસ્તાં ઉત્પાદનો ડમ્પ થવાનું જોખમ વધારે છે.

પરિણામે તાજેતરમાં ભારતે ચીનથી આયાત થતાં ઘણાં ઉત્પાદનોની આયાત સામે એન્ટિ ડમ્પિંગ તપાસ શરૂ કરી છે અને ચીન ઉપરાંત ઘણાં દેશોથી થતી સસ્તી આયાત સામે સ્થાનિક ઉત્પાદકોના હિત જાળવવા માટે એન્ટિ ડમ્પિંગ જ્યૂટી પણ લાદી છે.

કુગાવો અને પ્રવાહિતાના જોખમોથી વર્તમાન નાણાકીય વર્ષના બીજા છ માસિકગાળામાં દેશની વૃદ્ધિ ધીમી પડશે: ડીબીએસ

નવી દિલ્હીઃ વર્તમાન નાણાકીય વર્ષના બીજા છમાસિકગાળામાં પાસ કરીને તંગ રાજકોપીય સ્થિતિ, ફૂડતેલ-એનર્જીના ભાવમાં વધારા અને પ્રતિકુળ બેઝ ફિક્સેટ અર્થાત્ તુલનાત્મક આધારની માઠી અસર આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ પર પડતાં દેશનો આર્થિક વૃદ્ધિદર મંદ પડે તેવી શક્યતા હોવાથી નાણાનીતિ પર બજારની નજર મંડાયેલી રહેશે, એમ ડીબીએસ બેન્કનાં અર્થશાસ્ત્રી રાધીકા રાવે જણાવ્યું હતું.

વર્તમાન નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ (એપ્રિલ ૨૦૨૬થી માર્ચ ૨૦૨૭નો આરંભ મજબૂત અન્ડરટોનથી થયો હતો અને પહેલા ત્રિમાસિકગાળામાં મજબૂત સ્થાનિક માગ, વપરાશ વૃદ્ધિ, જાહેર મૂડીગત્ત ખર્ચ અને ઉત્પાદનને ટેકે આર્થિક વૃદ્ધિ દર ૭.૮ ટકાના સ્તરે રહ્યો હોવાનું ડીબીએસ બેન્કનાં વરિષ્ઠ અર્થશાસ્ત્રી અને એક્ઝિક્યુટિવ ડિરેક્ટર રાવે તેના મેક્રો ઈકોનોમિક આઉટલૂકની આકારણીમાં જણાવ્યું હતું. ડીબીએસએ વર્તમાન નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૭ માટેના આર્થિક વૃદ્ધિ દરનો અંદાજ વર્ષ ૨૦૨૬ના સુધારિત ૭.૮ ટકા સામે ૭.૩ ટકાનો મૂક્યો હોવાનું તેમણે ઉમેર્યું હતું.

જીએસટી વસૂલી, ઈન્વેબિલ્સ, ઈલેક્ટ્રિસિટીની માગ અને ડિજિટલ પેમેન્ટ્સ જેવાં પરિબળો સ્થિતિસ્થાપક રહ્યા છે જે દર્શાવે છે કે સ્થાનિક પ્રવૃત્તિઓ હજુ ગતિમાન છે, પરંતુ તંગ નાણા સ્થિતિ, ઊંચો ઊર્જા ખર્ચ અને ગત સાલના સમાનગણના ઊંચા બેઝની અસરો નાણાકીય વર્ષના અંતમાં જોવા મળી શકે છે.

કોમોડિટીના ભાવ વધતાં એસયુવીના ભાવમાં વધારો કરવા મહિન્દ્રા એન્ડ મહિન્દ્રાની વિચારણા

નવી દિલ્હીઃ તાજેતરમાં કોમોડિટીના ભાવમાં થયેલા વધારાને ધ્યાનમાં લેતા મહિન્દ્રા એન્ડ મહિન્દ્રા તેનાં એસયુવીના પોર્ટફોલિયોમાં ભાવ વધારવાની વિચારણા કરી રહી છે અને આગામી એકાદ-બે સપ્તાહમાં અંતિમ નિર્ણય લેવામાં આવે તેવી શક્યતા મહિન્દ્રા જૂથનાં ઓટોમેટિવ વિભાગના ચીફ એક્ઝિક્યુટીવ ઑફિસર નિલકંઠ ગોલાગુંટાએ જણાવ્યું છે.

કંપનીએ આ વર્ષમાં અત્યાર સુધીમાં જાન્યુઆરી, એપ્રિલ અને જુલાઈ મહિનામાં એમ ત્રણ વખત ભાવવધારો કર્યો છે અને ગત જુલાઈ મહિનામાં સ્પોર્ટસ યુટિલિટી વ્હીકલના ભાવમાં ૨.૭ ટકાનો વધારો કર્યો હોવાનું તેમણે પીટીઆઈ સાથેની મુલાકાતમાં જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે અમે અત્યાર સુધી ત્રણ વખત ભાવ વધાર્યાં હોવાથી પરિસ્થિતિ પર બારીકાઈથી નજર રાખી રહ્યા છીએ અને શક્યતઃ અમે બે સપ્તાહમાં ભાવ વધારવા કે નહીં તે અંગે નિર્ણય લેશું, પરંતુ હું તમને નિશ્ચિતપણે કહી ન શકું પણ એટલું જરૂર કહીશ કે તાજેતરનાં કોમોડિટીનાં ભાવતાલ પર અને ખૂબ ઝીણવટભરી નજર રાખી રહ્યા છીએ.

વધુમાં તેમણે ઉમેર્યું હતું કે ઓટો ઉદ્યોગ દ્વારા તાજેતરમાં કરવામાં આવેલા ભાવવધારાની ગ્રાહકોની પૂછપરછ અને

બુકિંગ પર કોઈ અસર નથી જોવા મળી કેમ કે હજુ વાહનોના ભાવ જીએસટીમાં વધારો કરવામાં આવેલા ઘટાડા પૂર્વેનાં ભાવ કરતાં નીચી સપાટીએ છે. વધુમાં મુખ્યત્વે અમુક કારણોસર અમારા વાહનોના ભાવ ઘટ્યા છે અને અમે અપેક્ષા રાખી રહ્યા છીએ, એમ જણાવતા તેમણે ઉમેર્યું હતું કે કેટલાક કારણોસર અમારા માટે અને સમગ્ર ઓટો ઉદ્યોગ માટે તહેવારોની મોસમ ખૂબ સારી રહેવી જોઈએ. જોકે, મોંઘવારીનું દબાણ રહ્યું છે, પરંતુ વાસ્તવિકતા એ છે કે ગયા વર્ષે જીએસટીમાં ઘટાડા પશ્ચાત્ છેલ્લાં એક વર્ષમાં કરવામાં આવેલા ભાવવધારા છતાં અમારા ભાવ હજુ પણ જીએસટી ઘટાડા પૂર્વેનાં ભાવ કરતાં નીચા હોવાનું તેમણે ઉમેર્યું હતું.

હાઈબ્રિડ ટેકનોલોજી અંગે ગોલાગુંટાએ જણાવ્યું હતું કે મહિન્દ્રાનું ધ્યાન ઈલેક્ટ્રિક વાહનો પર કેન્દ્રિત છે અને જો નિયમનકારી વાતાવરણ બદલાશે તો કંપની તે મુજબનું અનુકૂલન કરશે. ■

